

Pagalbos prašymas iš Dievo

O Vrinda devi, ir *Šruti*, ir *Smriti* tvirtina, kad Tavo miške Viešpats Murari su Savo mylimąja džiaugiasi amžiniais žaidimais. Tai išmanydamas aš puolu Tau po kojomis ir prašau: “Būk man gailestinga, suteik malonę mano troškimų medžiui neužilgo subrandinti saldžių vaisių”. (Šrila Rupa Gosvami. “*Utkalika Vallari*”, leidykla, metai?)

Pratarmė

Šrimati Vrinda devi: Jos šlovingos padėties ir ypatingos asmenybės suvokimas

Ši knygelė sudaryta pašlovinti Šrimati Vrindą devi tarnaujant Šri Šri Radha Govindai. Nors Vrinda yra šlovinga ir kitose šventose vietose, tokiose kaip Vrinda Kunda, Nandagramas ir Šri Rūpa Sanatana Math-Seva Kundža, tačiau ši deivė švento medelio pavidalu yra seniausiai ir geriausiai žinoma Vrindavano ir Kamjavano kaimeliuose. Mūsų nuoširdžiausias troškimas yra suteikti viso pasaulio atsidavusiems (bhaktams) galimybę aplankyti transcendentinius Kamjavanos miškus, kuriuose ir galima sutikti Vrindą devi. Hare Krišna.

Įvadas

Mintis parašyti šią knygą man kilo pamačius, kokie yra pavojingi taip vadinami “autoritetingi” žengiančiųjų dvasiniu keliu patarimai apie tai, kaip reikėtų tarnauti Šrimati Tulasi-devi. Dar nėra nė vieno leidinio lietuvių kalba, atskleidžiančio įvairius Tulasi priežiūros aspektus. Bhaktų santykiai su šia dievybe yra labai skirtingi: iš vienos pusės matome nuostabaus grožio medelį, iš kitos – mums sako, kad Ji yra deivė. Kartais mes galime jausti, kad tai yra dvasinė asmenybė, o kartais mums atrodo, jog ji – tik augalėlis. Todėl kiekvienas, kuris nesiremia jokiais raštais ar dvasiniais autoritetais, turi tam tikrą “teisingą” savo požiūrį ir supratimą, kaip reikėtų elgtis su Šrimati Tulasi devi.

Ši knyga nėra savamokslis vadovėlis. Jos tikslas yra perteikti visą patirtį bei suteikti daugiau žinių. Kaip jūs jomis pasinaudosite, ir ar sutiks Šrimati-devi priimti jūsų tarnystę – to niekas nežino. Nemanau, kad gera yra mintis auginti Tulasi neturint dvasinio mokytojo (*Guru*). Reikėtų labai aiškiai suprasti, kad ši deivė nėra paprastas žalias krūmelis, taigi jos nederėtų auginti vien tik todėl, kad jumyse spontaniškai atsirado toks troškimas. Šis noras su laiku gali ir išnykti, tuomet jūsų “tarnystė” atneš Tulasi vien nemalonumus. Šrimati Tulasi devi yra be galo maloninga, tačiau tai nereikštų, jog mes turėtume tuo naudotis.

Noriu padėkoti visiems atsidavusiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie šios knygos sudarymo, bet labiausiai degu troškimu paminėti šiuos bhaktus: Vasuretą prabhu, kuris davė mintį parašyti tokią knygelę; matadži Dhaništą, matadži Jašomati už konsultacijas, kaip prižiūrėti Tulasi; vyr. redaktorę – matadži Jagat-kirti d.d.; redaktorius: matadži Dhaništą d.d. ir Ireną, korektorius: bhn. Viliją, Viktoriją, Vaidą; vertėjus iš rusų ir anglų kalbų – matadži Viliją ir Viktoriją. Tekstus suvedinėjo Jašomati d.d., bhakta Bronius ir atsidavęs Jonas.

Išano das knyga buvo versta iš rusų kalbos, taip pat ji buvo papildyta praktiniais patarimais. Šiuo metu ji yra prieinama ir lietuvių kalba, bei vėlgi papildyta lietuvių atsidavusių: Jašomati d.d. (komentarai žymimi ženklu *), bhakto Broniaus (**).

1. Tulasi medelio priežiūra

Botaninės nuorodos

Mokslininkai Tulasi augalėlį priskiria prie mėtinių šeimos (**lamiaceae**). Lotyniškai ją vadina *ocimum sanctum*. **Ocimum** reiškia vaistinį baziliką, o **sanctum** – „šventas“, todėl, atsižvelgiant į jos išaukštintą padėtį, ją vadina **šventuoju baziliku**.

1.1. Tulasi devi rūšys

Sutinkamai su šventraščių nurodymais, iš tiesų yra dvi Tulasi rūšys:

1. **Krišna Tulasi.** Šio augalėlio lapai ir stiebeliai yra gražios purpurinės spalvos, o jų žiedai – nuo purpurinės iki rožinio atspalvio.
2. **Rama Tulasi.** Jos lapeliai žali, o žiedai balti.

1.2. Tarnystė Tulasi devi

Labai brangios Viešpačiui Tulasi-devi garbinimą vadina **tadiyanam sevanam** – „tai, kas susiję su Viešpačiu Višnu“. Tokią tarnystę Viešpats vertina labiau nei lenkimąsi Jam pačiam. Šrimati Tulasi devi - tai Šrimati Vrindos ekspansija, nužengusi į materialų pasaulį. Besirūpindamas Tulasi devi žmogus apsivalo ir jam yra suteikiama teisė įgyti Viešpaties Krišnos malonę. Vrindos malone galima tapti privilegijuotu atlikti tyrą atsidavimo tarnystę ir pasiekti meilę Dievui. Tulasi - tai tyra atsidavusi Viešpačiui, Jo amžinoji palydovė. Ji apvalo kiekvieną, kuris ieško jos prieglobsčio, ir pašalina visus materialius troškimus.

Tulasi garbinimas leidžia pasiekti dvasinį tobulumą. Pavyzdžiu galėtų būti viena prostitutė, kuri Haridasa Thakuros paliepimu apėjo aplink Tulasi medelį, ir tai paskatino ją tuoj pat apsivalyti.

1.3. Nuo ko pradėti garbinti Tulasi devi ?

Pradedant garbinti Tulasi devi būtina **žinoti kaip ją prižiūrėti**. Ji reikalauja nedaug, bet mainais atsidėkoja, atverdama kelią į Dievo karalystę.

1.4. Tulasi priežiūros pagrindai

1. Labai svarbu, kad Tulasi prižiūrėtų vienas ir tas pats žmogus, kuris nuolat apie ją mąstytų ir būtų atsakingas už jos sveikatos būklę, bei suteiktų jai tinkamas gyvenimo sąlygas.
2. Šio augalėlio priežiūra turėtų būti pastovi ir reguliari. Žmogus privalo laistyti Vrindą devi, rinkti nuo jos lapelius ir žiedelius (mandžiarį). Tai jis turėtų daryti kasdien, ir vienu tuo pačiu laiku, geriausia – nuo 7.30 iki 9.00 val. ryto.
3. Ji neturėtų stovėti tiesiog nuogame vazonyje, todėl pasiūkite jai kelias gražiai platėjančias sukneles.
4. Jei šventykloje yra kelios Tulasi, nestatykite jų ant altoriaus kasdien tą pačią, leiskite kiekvienai pabūti prie Dievybių. Netgi žvelgiant iš praktinės pusės, paprastai ant altoriaus apšvietimas yra tik dirbtinis, todėl jai pritrūks saulės šviesos.
5. Atlikdami arati stebėkite, kad lampados ugnis nenudegintų Tulasi lapelių.

Esminis Vrindos devi garbinimo aspektas yra tas, kad rūpinimasis Tulasi nėra materialus. Šrila Bhaktivedanta Svamis Prabhupada dažnai vadindavo šį augalėlį **atsidavimo barometru**.

Pagal Tulasi būseną dvasinėje bendruomenėje ar namuose mes galime spręsti, kiek mes atsidavę Viešpačiui Krišnai. Netgi paprasti augalėliai jaučia, kiek žmogus juos myli, tai patvirtina ir mokslininkų tyrimai. O ką jau kalbėti apie Tulasi, kuri yra tyra Viešpaties atsidavusi! Jei mes atsidavę Ja rūpinsimės, Ji jaus mūsų nuotaiką ir atsakys mums betarpiškai.

1.5. Ar galima dovanoti Tulasi kitiems?

1. Jeigu Tulasi užauginote patys, tuomet daigelių dovanoti kitiems nerekomenduotume.
2. Dovanoti galima būtų tik tuo atveju, jeigu jūs labai gerai pažįstate žmogų ir esate įsitikinę, kad jis tinkamai galės ja pasirūpinti. Tiems, kurie norėtų auginti Tulasi, geriausia dovanoti sėklas, ir jei ji panorės, ji užaugs pati.

1.6. Ar duodama Vrinda-devi šventyklos svečiams?

Ne, negalima jos dalinti, geriau tegul jie ateina į šventyklą ir ten parodo savo pagarbą jai. Bet jei vis dėlto jie turėtų didelį troškimą auginti Vrindą devi,

jūs galėtumėte padovanoti sėklų, kad tie žmonės patys išsiaugintų šį šventą medelį. (Šrilos Prabhupados laiškas. 1971 metų kovo 5 diena, Bombėjus.)

1.7. Tulasi lapelių, žiedelių ir medienos panaudojimas

Viešpaties garbinime Tulasi yra pati šlovingiausia. Todėl tiesiog paaukojęs Krišnai lašelį švaraus vandens ir Tulasi lapelį atsidavęs geriausiai pasitarnauja Dievui. Tai patvirtina Raghunatha Gosvamis ir Advaita Ačarya. Pagal Garuda Puraną, Viešpats nepriima maisto be Tulasi lapelio:

*tulasi vina ya kriyate na pūja
snanam na tat yat tulasi vinakrtam
bhuktam na tat yat tulasi vinakrtam
pitam na tat yat tulasi vinakrtam*

“Pūdža Viešpačiui, Jo maudymas ir maisto Jam aukojimas be Tulasi lapelių nėra nei šventas ritualas, nei apsiprausimas nei pavalgymas Dievui. Kitaip tariant, Jam nėra nieko brangiau už Tulasi, todėl aukotojo Ji turėtų būti dedama visur, kad atkreiptų Krišnos dėmesį. (*Brihad Naradiya Purana*)

Pūdžos metu būtina pasiūlyti Tulasi lapelį Viešpaties lotosinėms pėdoms, ant Dievybės kaklo galima uždėti girliandą, nuvertą iš Tulasi lapelių bei žiedynėlių. Šrimati Vrinda devi gavo palaiminimą nuolat būti prie Krišnos lotoso pėdų.

1.8. Kam galima dovanoti Tulasi

Šrila Bhaktivedanta Svamis Prabhupada laiškuose savo mokiniams rašė:

“Dovanoti Tulasi kažkam kitam, ne vien tik Viešpačiui Hari, prilygsta brahmano arba karvės nužudymui”.

Gyvosios esybės, kurios priskiriamos dživa-tattvos kategorijai arba šakti-tatvai, gali priimti Tulasi lapelius, bet tik po to, kai jie buvo paaukoti Viešpaties lotoso pėdoms. Bet nepaaukottus Tulasi lapelius jie gali priimti tik tam, kad po to juos padovanotų Krišnai arba Višnu-tatvai. Jeigu šakti, arba dživa-tatvai pasiūloma bhoga, tuomet ant jos galima uždėti Tulasi lapelį. Nes atsidavę prieš valgydami nuolat pirmiausiai viską paaukvoja Dievui.

Tulasi lapeliai yra be galo brangūs Viešpačiui Krišnai. Norint garbinti Višnu-tattvos Dievybes, reikalinga turėti daug Tulasi lapelių. Viešpačiui Višnu labai patinka girliandos iš Tulasi. Lapeliai, sutepti sandalmedžio pasta ir paaukoti lotosinėms Viešpaties pėdoms, yra aukščiausia garbinimo forma. Tulasi lapelių negalima aukoti netgi dvasiniam mokytojui ar Šrimati Radharani. Tulasi skirta vien tik garbinti Krišnos lotoso pėdas. Bet mes galime įdėti Tulasi lapelį į Šrimati Radharanės delną, kad ji galėtų juos paaukoti Krišnai.

Aukojant maistą Dievui kiekvienoje lėkštutėje ar padėkliuke turėtų būti bent po vieną šio medelio lapelį. (Šrilos Prabhupados laiškas. 1970 metų gegužės 7 diena, Los Andželas.)

Vienokiu ar kitokiu būdu, visi Tulasi lapai turėtų būti paaukoti Krišnai. Nuo medelio nurinkti lapeliai negali pūti ar būti išmesti – tai įžeidimas Šrimati Tulasi devi. Visa jos egzistencija skirta tam, kad jos lapeliai teiktų malonumą Viešpačiui. Laikykite Tulasi lapelius šaltai, kad jie ilgą laiką išliktų žali ir gražūs.

1.9. Tulasi lapeliai

a) Yra nuomonių, kad pačiai Tulasi numetus lapelius jie laikomi jau paaukotais, ir juos galima priimti kaip prasadam, Viešpaties malonę?

Tai netiesa. Bet kurie lapeliai – ir nuskinti, ir numesti pačios Tulasi – turi būti paaukoti Viešpačiui.

b) Jeigu Tulasi lapelis nukrito ant žemės, ar galima būtų jį aukoti?

Taip, galima, tik prieš auką Krišnai reikėtų jį nuplauti švariu vandeniu.

c) Ką daryti nesant šviežių lapelių, arba jei jų išvis nėra?

Į tokį klausimą galėtume atsakyti šiuo posmu:

*tulasy amrta janmasi sada tva kesava priya
kesavarthe vicinvami barada bhava sobhane
tvad anga sambhavaih patraih pujayami yatha harim
tatha kuru pavitrangi kalau mala vinasini*

“Sudžiūvusių lapelių kokybė nesiskiria nuo šviežių, žinoma, kai yra žalių Tulasi lapų, juos ir reikėtų aukoti pirmiausia.

Neturint jokių lapelių, galima būtų kiekvieną patiekalą paliesti sausa Tulasi šakele. O jei nėra ir šakelės, tuomet galima tiesiog kelis kartus garsiai ištarti šventą jos vardą”.

(Šrilos Prabhupados laiškas. 1970 metų balandžio 7 diena, Los Andželas)

d) Kaip aukoti Krišnai žiedelius (mandžiari)?

Visų pirma, mandžiari galima pasiūlyti kartu su gėlėmis, įveriant jas į gėlių girliandas, taip pat, norint aromatizuoti vandenį, galima jų įmerkti ir į Dievybių puodelius.

Antra, turint daug užaugusių Tulasi medelių, galima būtų nuverti Dievybėms tulasi girliandas iš lapelių ir mandžiarų. Tam panaudojamos šakelių viršūnėlės, turinčios 2-3 poras lapelių.

Girliandos veriamos ne adata, o paprasčiausiai surišant nukirptas viršūnėles tarpusavyje viena paskui kitą.

e) Ką daryti Tulasi palikus kūną?

Numiręs Tulasi kūnelis panaudojamas verti maldos karolius, khantimalas, arba yra labai palanku sudeginti sausą medelį aukuro ugnyje ar jį kremuoti. Nepanaudotas šakeles galima užkasti švarioje vietoje.

f) Pavyzdys, kaip nederėtų elgtis su Tulasi

Be daugybės įvairių dvasinių Tulasi savybių, ji dar ir gydo. Kuomet materialistiški žmonės sužino, kad kažkoks augalas turi gydomųjų savybių, jie jį ir panaudoja būtent tam tikslui. Indijoje dažnai spaudžiamos sultys iš šio augalėlio ir jos imaišomos į vaistus, dantų pastą, įvairius kremus ir pan. Gamintojai žino, kad į savo produkciją imaišę Tulasi jie pritrauks daugiau pirkėjų. Tačiau toks požiūris švento augalėlio atžvilgiu yra didelis įžeidimas. Todėl patariama nepirkti panašios produkcijos ir ja nesinaudoti. Negalima virti Tulasi lapelių arbatai, taip pat panaudoti šį augalą dekoratyviems ar gydymo tikslams.

g) Lapelių ir mandžiarių rinkimas

Reikia būti švariam liečiantis prie Tulasi ar renkant jos lapelius. Tas, kuris nesiprausęs skina Tulasi lapelius, o paskui ją garbina, įžeidžia ją, todėl jo veikla neturės jokio pozityvaus rezultato. (Naradiya Purana)

1. Lapeliai skinami dešine ranka, o šakelė prilaikoma kairiaja, kad ji nejudėtų ar tiesiog nenulūžtų.

Jei skindamas lapelius žmogus nulaužia Vrindos šakelę, Viešpaties Višnu širdis net susitraukia iš skausmo. (Višnu Dharmotara)

2. Prieš skinant Tulasi lapelius ir mandžiari reikia sukurti atitinkamas mantras. Mandžiari skinama su dviem šalia esančiais lapeliais.

3. Vayu Puranoje teigiama:

nacchindat tulasim vipra dvadasyam va isnavah kvacit

“Dvadašio metu skinti Tulasi lapelius ir mandžiari negalima. Sakoma, kad ši diena skirta Tulasi poilsiui.

4. Tam, kad užtektų lapelių, prisirinkite jų per ekadašį daugiau nei paprastai.
5. Netarnaukite tulasi-devi pavargę. Nuovargis yra dar vienas mūsų materialaus užterštumo pavidalų.

h) Kokius lapelius reikėtų skinti pirmiausia?

Visų pirma reikėtų nurinkti pageltonavusius lapelius, kuriuos medelis jau yra pasiruošęs numesti, taip pat naujus lapelius, dygstančius iš jaunų šakelių.

Neskinkite labai daug lapelių nuo jaunų daigelių, nes tai suteiks kančios Tulasi. Taip pat tai gali pakenkti fotosintezei, kuri vyksta Tulasi lapelių pagalba .

i) Ar galima naudoti žirkles ?

Tai ginčytinas klausimas. Indijoje žmonės mandžiarį skina lauždami jas nuo šakelės pagrindo dešinės rankos purštais, bet reikalinga pakankama patirtis išmokti atlikti tai teisingai. Paprastai Vakariečiai neišmano šio meno, todėl gali suteikti skausmo šiam medeliui, todėl jiems leidžiama naudoti žirkles. Jos turi būti labai aštrios ir plonos ir nenaudojamos jokiems kitiems tikslams .

j) Kaip negalima elgtis skinant Tulasi mandžiarį ir lapelius ?

1. Jokiu būdu negalima naudotis nagais skinant Tulasi lapelius ir mandžiarį.
2. Žiedynėliai nukerpami su dviem šalia esančiais lapeliais.

2. Įprastinis Tulasi augimas ir vystymasis

Šrila Prabhupada kalbėjo, kad paprastai Tulasi gyvena apie penkerius metus (kai kurios ilgiau, kai kurios trumpiau). Tačiau žinoma atveju, kai tulasi vešėjo net 7-8 metus.

2.1. Keli praktiniai patarimai

a) Ką daryti, kai Tulasi silpsta arba yra labai sena?

Tuomet reikėtų pasodinti naują Tulasi atsargai.

b) Kaip atpažinti Tulasi daigelį?

Tulasi šiame materialiaame pasaulyje pradeda savo aktyvią veiklą kaip dygstanti sėkla. Jos pirmųjų lapelių viršūnėlės apvalios , o prie kotelio jie yra trikampiai.

Ovalios formos lapeliai iš abiejų koto pusių rodo, kad Tulasi augina naują porą lapų. Kiekvienoje lapo ir koto sandūroje virš lapo yra mažas pumpurelis, iš kurio gali išaugti šakelė, o kai kada – ir žiedas. Tulasi koto viršūnėje yra aktyvaus augimo taškas, kuris veikia koto augimą į

viršų, kol taškas nesusiformuoja į žiedų kuokštą, mandžiari. Kai kada iki tol, kol tai įvyksta, Tulasi užauga gana didelė.

c) Priežiūra Tulasi augimo periodu

Norint suteikti Jai papildomą atramą, reikia pririšti Ją prie lazdelės, ypač jei medelis jaunas ir kotas dar nesumedėjęs. Tam panaudokite nepūvančią lazdelę (plokštelę).

Medinė, nebambukinė, greitai pūva, todėl geriau būtų naudoti tam tikslui metalinę, padengtą plastiką. Lazdelę reikia įbesti ne šalia Tulasi koto, o prie vazono krašto, kad išvengtume pavojaus pažeisti šaknis. Pririškite Jos kotą prie lazdelės minkšta juostele arba virvele. Darykite tai atsargiai, netrukdydami šakelėms. Padarykite tiek atramų, kiek reikia, kad Ji augtų tiesiai. Kai kada Tulasi viršūnė tampa per daug sunki, ir net atramos nepadeda, todėl Ji sulinksta.

d) Ką daryti, kai atramos Tulasi nepadeda?

Jei Tulasi užauga tokia didelė, ir jaučiate, jog Jai sunku išlaikyti savo svorį, arba atsiranda kitų priežasčių, verčiančių jaudintis (pvz., jei Ji darosi labai didelė ir gali nebetilpti ant palangės), a) jūs atsargiai nuskinate mažą viršūnelės dalį, kuri reguliuoja Jos augimą. Tai sustabdys Jos augimą į viršų ir “pažadins” mažus pumpurėlius, esančius tarp koto ir lapo, vystytis į šonines šakeles; b) šakelėms išauginus po 3–4 poras lapelių, jų viršūnelių augimo pagrindą galima nuskinti tokiu pat būdu, kas jas labiau paskatins auginti šonines ataugas ant šakelių. Tai suteiks Tulasi tinkamą formą. Būtina pažymėti, kad prieš skinant viršūnelių augimo pagrindą reikėtų sukalbėti tas pačias mantras, kaip ir skinant lapelius bei mandžiari. Negalima medelio apkirpti, kaip tai daroma su pasaulietiniais augalais, t.y. negalima kirpti Jos šakelių vien tik norint suteikti Jai kitą formą.

Kirpti dar gyvos Tulasi šakeles – įžeidimas.

Padma Purana sako, kad Viešpats Krišna jaučia didelį skausmą Savo širdyje, kai šitaip apkarpomos gyvos Tulasi.

- 1. Kad Tulasi neišaugtų išstypus, o būtų kresna ir jos nereikėtų rišti prie pagaliuko netgi vėjuotą dieną, viršūnelę nuskinu anksčiau, nei aprašyta aukščiau .*
- 2. Kai tik išauga 6 – 8 poros tikrųjų lapelių, arba kai Tulasi išauga 6 – 10 cm, nuskinu du didelius lapelius ir du tik pradėjusius sprogti.*

3. Nulaužiu viršūnėlę su keturiais lapeliais ir 2/3 koto, esančio po jais, o 1/3 koto palieku, kad netyčia nepažeisčiau pumpurėlių, esančių žemiau augančių lapų pažastelėse.
4. Per ilgo koto palikti nereikia, nes tai tik apsunkina Tulasi, be to, Jos nepuošia atsikišę koteliai.
5. Taip auginama Tulasi tampa panašesnė į krūmą, nei į medį, tačiau pakankamai graži, kadangi net ir patys gražiausi prie jos pririšti pagaliukai Jos nepuošia.
6. Visada prisiminkite, kad jei Tulasi gauna tik netiesioginės šviesos, pavyzdžiui, šviesos, krentančios pro langą, Ji bus linkusi auginti šakeles būtent saulės apšviestoje pusėje.
7. Todėl yra labai svarbu vazoną su Tulasi kasdien pasukti ketvirtadaliu, kad išvengtume palinkimo ir paskatintume kiekvieną šakelę augti tolygiai.

2.3. Tulasi žiedai (mandžiari)

Tulasi žydėjimas priklauso nuo Jos savijautos ir Ją supančios aplinkos.

Laikoma tobulomis sąlygomis Ji gali žydėti ištisus metus, bet gausiau – pavasarį ir vasarą. Tulasi žiedai auga kekėmis, o sanskritu jie vadinami *mandžiari*. Kiekvienas *manjari* susideda iš daugybės šešiažiedžių ratelių, išsidėsčiusių išilgai koto. Žiedai neprasiskleidžia visi iš karto. Iš pradžių sužydi vienas ratelis, po to – kitas ir t.t., kol pasiekia viršūnę. Taip vienas didelis žiedynas susideda iš žiedelių įvairiose vystymosi stadijose: pradedant jaunais, nepažydusiais pumpurėliais, po to seka išsiskleidę žiedai, ir toliau – peržydėję, kuriuose atsiranda sėkliukės. Dažnai du pumpurėliai, esantys prie *mandžiari* pagrindo, patys išsivysto į žiedynėlius, suformuodami “šluotelę” iš trijų žiedų. Kai kada stiprios tulasi, neturinčios ir metų, gali išauginti bet kurį kiekį *manjari*, pavyzdžiui, net iki 11-os: iš pumpurų, esančių po jau susiformavusiais trim *mandžiari*, išauga vėl trys mandžiari, po kurių seka du pavieniai žiedai, išaugę iš pumpurėlių, esančių žemiau. Bendras kekės ilgis yra maždaug **10 diuimų**, kurią nepaprastai gražu paaukoti Viešpačiui.

Tulasi Devi žiedai susideda kaip iš vyriškų, taip ir iš moteriškų dalių, ir gali apsisvaisinti patys, be apdulkinančio vabzdžio, skraidančio nuo žiedo ant žiedo. *Mandžiari* pritraukia įvairius vabzdžius, ir jie gali būti apdulkinantys. Kai tai įvyksta, vaisių ir sėklų vystymasis būna tiesiog idealus.

Nukritus žiedelių lapeliams, žalia taurelė, supusi lapelius, gali padidėti ir šiek tiek pasunkėti. Tai ženklas, kad užuomazga žiedo viduje vystosi į sėklą. Pažvelkite į taurelę ir pamatysite keturis rutulėlius.

Tulasi ir kiti mėtinių šeimos augalai subrandina ypatingus vaisius, kuriuos vadina riešutėliais. Iš esmės, kiekvienas rutulėlis – tai riešutėlis, turintis vieną sėklytę, kuri taip patikimai prie jo prisitvirtinusi, kad niekada nepasitraukia nuo jo sienelių. Kiekvienas *rutulėlis gali turėti . . . tikrai vieną sėklytę*. Sėklytėms subrendus, jos tampa tamsiai rudos ir gali iškristi iš taurelės. Jos paprastai subręsta pradedant vėlyvu pavasariu ir per visą vasarą, nors Tulasi gali žydėti ir ištisus metus.

2.4. Ar galima leisti žydėti manjari tiesiog dėl grožio?

1. Tulasi sėklų auginimui išreikvoja daug energijos, todėl leiskite savo augalėliui jas subrandinti, jei jis yra visiškai sveikas ir yra kelerių metų amžiaus.
2. Tokiu atveju geriausia mandžiari nuskinti pirštais arba žirkklėmis.
3. Krišna labai mėgsta švelnias, dar neišsiskleidusias mandžiari.

Tulasi sėklas reikėtų rinkti joms jau subrendus, kai augalėlis įgyja rusvą spalvą, bet manjari skinti reikėtų dar prieš tai, kol sėklytės pradės kristi iš taurelės!

Subrendusias manjari su sėklytėmis laikykite šaltai, sausame ir hermetiškai uždarame inde.

Bręsdama jauna Tulasi gali užauginti mažesnių lapelių (kai kurių rūšių Tulasi pirmus kelis mėnesius leidžia iki 3-jų porų lapelių), o Jos kotas storėja ir medėja. Su amžiumi Jos bendras augimas gali sulėtėti, kol nepasieks visiškos brandos.

3. TULASI SĖJA

1. Sėklytės turėtų būti subertos ant paties dirvos paviršiaus ir padengtos nedideliu žiupsneliu žemės, tolygiu sėklos diametru .
2. Kad sudygtų, Tulasi sėkloms reikia šviesos. Pasodinus Jas per giliai, Joms bus sunku užaugti.
3. Po to geriau nelaistyti iš viršaus, nes vanduo gali pažeisti silpnas sėklytes. Geriau pripilkite vandens į dubenėlius po vazonėliais, arba įdėkite juos į drungno vandens padėklus, kol ant dirvos paviršiaus atsiras drėgmės lopai. Po to leiskite vazonėliams nusausėti.
4. Tulasi sėkloms labai patinka drėgmė, todėl vazonėlį galima uždengti stiklo gaubtu arba jį įdėti į šviesų (peršviečiamą) plastikinį maišą .
5. Laikykite vazonėlius šiltai, ryškioje šviesoje, bet negalima leisti, kad augalėlį veiktų tiesioginiai saulės spinduliai .
6. Drėgmė, susirenkanti gaubto ar maišo viduje, turėtų būti kasdien pašalinama, o aplink vazoną turėtų cirkuliuoti grynas oras.

3.1. Po kelių dienų sudygsta Tulasi sėklos?

1. Tulasi sėklytės turėtų pradėti dygti po 3-5 dienų, kai kurios vėliau, netgi ir po 1,5-2 mėn. Todėl nesisielokite, jei po savaitės jums nesudygo Tulasi, tikriausiai ji sudygs vėliau.
2. Kai Jos ims augti, nuimkite gaubtą (ar maišą), bet daigus vis dar laikykite drėgnoje aplinkoje (žr. skyrelį "Drėgmė").
3. Sodavimo terpė turėtų būti laikoma sudrėkinta, bet nepermirkusi .

3.2. Galimos komplikacijos besivystančiam daigeliui

1. Jauni daigai turės tik du lapelius, kol susiformuos šaknys, ir tam prireiks nemažai dienų. Jei šiame etape Tulasi paraudonos, vadinasi, Ji gavo per daug ryškios šviesos, ir reikėtų Jai suteikti filtruotos (gal prislopintos?) šviesos. Galiausiai daigas išleis nedidelį ūgliuką su dar dviem lapeliais, po to – dar dviem. Dabar jau galima būtų Ją persodinti.

2. Jei Tulasi atrodo gerai vieną dieną, bet kitą dieną sulinksta Jos kamienas ir matosi ruda įspausta vieta, tai rodytų, kad Ją pažeidė drėgmė ar koks grybelis. Šis grybelis gali labai sparčiai apimti visą Tulasi. Todėl nieko nelaukdami pagerinkite oro apytaką, sumažinkite drėgmę ir, jei įmanoma, pabarstykite dirvą smulkiu karštu smėliu, kad grybelis išnyktų.

3.3. Mažųjų Tulasi persodinimas

1. Jei turite tik vieną Tulasi, kuri auga durpių dėžėje, galite palaukti, kol Ji užaugs tiek, kad Jos šaknys ims skverbtis pro dėžės dugną ir šonus. Tuomet paprasčiausiai įdėkite visą dėžę į šiek tiek didesnį molinį vazoną. Naujasis dirvos lygis turėtų visiškai atitikti dirvos lygmenį dėžėje – niekada nesodinkite Jos aukščiau ar žemiau, nes kils problemų.

2. Jei toje pačioje dėžėje yra dvi ar daugiau Tulasi, o jūs norite atskirti jas į atskirus vazonus, tuomet, daigams užauginus dvi ar tris poras lapelių, atsargiai išpurenkite dirvą ir išimkite Tulasi. Stenkitės palikti kaip įmanoma daugiau žemių ant Tulasi šaknų. Jei dvi Tulasi paprastai neatsikabina, pamerkite jas į kambario temperatūros vandenį, kad lengviau būtų Jas atskirti. Tuomet kuo greičiau Jas atsargiai pasodinkite ir gerai palaistykite. Pastatykite visus daigus į pavėsį kelioms dienoms, po to palaipsniui pripratinkite prie ryškesnės šviesos. Kai tik Tulasi apsipras naujuose namuose, Jos ims augti labai greitai.

Jeigu jūsų prižiūrima Tulasi yra sveika, tuomet, praėjus kuriam laikui, Ji neišvengiamai išaugs iš savo vazono ir Jai prireiks kito, didesnio. Kai Tulasi šaknys išlenda pro vazono dugno skylę, tai rodo, kad atėjo metas ją persodinti. Patikrinę šaknis Jūs galite tiksliai nustatyti, ar šiuo metu jai yra reikalingas didesnis vazonas.

a) Tulasi persodinimo eiga

1. Palaistykite žemę ir leiskite vandeniui susigerti.

2. Apverskite vazoną Tulasi viršūne žemyn, laikydami stiebą tarp pirštų ir delno, suspausdami jo pagrindą.

(“Apvertę vazoną pasistenkite ta pačia ranka prilaikyti jame esančias žemes, kad jos neišbyrėtų”).

1. Jeigu tai mažas vazonėlis, žemes prilaikykite ranka.
2. Jei jis yra didelis, išsikirkite iš kartono skritulį ir uždėkite jį ant žemės, o paskui prispauskite ranka.
3. Lengvai trinktelėkite vazono kraštą į stalo kraštą. Taip padarius, Tulasi turėtų iš vazono iškristi.

b) Kaip suprasti, ar jau atėjo Tulasi persodinimo metas?

Jei išėmę Tulasi iš vazono pastebite, kad:

1. Jos šaknys užpildžiusios visą terpę, o jų raizginys įgavo vazono formą, vadinasi, ją reikia persodinti.
2. Jei šaknys vos telpa vazone, jis atrodo per mažas, ir, net tinkamai liejant, augalėlis vysta, - tai požymiai, kad Tulasi reikalingas didesnis indas.

c) Kaip parinkti persodinimui tinkamą vazoną?

1. Išsirinkite tokį vazoną, kuris būtų dvigubai didesnis už dabartinį tiek savo pločiu, tiek gyliu.
2. Keturgubai ar trigubai didesnę vazoną galima vartoti tik tuomet, jei praleidote persodinimo periodą ir Tulasi tiek išaugo, kad nebetelpa į dvigubai didesnę vazoną. Tuomet imkite vazoną, kuris būtų ne didesnis kaip $\frac{1}{2}$ arba $\frac{1}{3}$ augalo ūgio.
3. Niekada nesodinkite Tulasi į per didelį vazoną, nes nereikalingas žemės perteklius sugers labai daug vandens, ir gali iškilti problemų šaknims vystytis.

Vazonas turi būti iš neglazūruoto molio, kuris praleistų orą per sienelės.

1. Venkite plastmasinių arba glazūruotų sodinimui skirtų indų, o taip pat nepamirškite, kad juose turi būti išdrenažuota skylutė.
2. Jei nesiimama saugumo priemonių persodinimo proceso metu, jis gali Tulasi būti skausmingas.

3.4. Kaip apsaugoti Tulasi?

1. Niekada jos nesodinkite saulėtos, karštos dienos metu, o tik tada, kai lauke vėsu ir apsiniaukę, arba po 16 val., kai karštis nukrenta.
2. Taip pat stenkitės išvengti džiovinančio vėjo.
3. Prieš tai, kol ištrauksite Tulasi iš senojo vazono, įsitikinkite, kad naujasis Jai jau iki galo paruoštas.
4. Dirbkite atsargiai, bet greitai, kad nesužeistumėte Tulasi.

4. PERSODINIMAS

Pirmas žingsnis būtų panardinti naująjį vazoną į vandenį. Tuomet palaukite, kol nebekils burbuliukai. Nauji vazonai yra labai akyti ir gali sugerti drėgmę iš dirvos, atimdami ją iš augalo, jei jis nebuvo prieš tai sulietas.

Sekantis žingsnis: molinio puodo šukę padėkite ant dugno, virš išdrenažuotos skylės, kad žemės neišbirtų per skylę, o vanduo galėtų išbėgti. Didelių vazonų dugne reikės paberti ir žvyro, kuris pagerintų vandens nutekėjimą.

Švelniai pastatykite Tulasi į naują vazoną ir, jei galite, tolygiai paskirstykite ir ištiesinkite visas šakneles, kurios sename vazone susisuko į spiralę.

1. Jei to nepadarysite, šios šaknys ir toliau suksis.
2. Pakankamai įpilkite į vazoną paruoštos žemės, kad ji padengtų Tulasi kamieną iki reikiamo lygmens (žiūr. pieš. Nr. 4).
3. Laikydami Tulasi tiesiai ir neleisdami jai pasvirti ar pasislinkti į šoną, pilkite aplinkui naujų žemių ir suspauskite jas.
4. Žemių neturėtų būti mažiau nei ankstesniame vazone, kad Tulasi šaknys nebūtų apnuogintos, ir jokių būdu ne daugiau, kad nepradėtų pūti kotas.
5. Visada šiek tiek palikite vazono kraštus, $\frac{1}{2}$ – 1 cm virš žemės, kad laistant vanduo neišbėgtų per kraštus.

Atsargiai Ją palaistykite ir palaikykite pavėsyje keletą dienų, bet ne kaitrioje saulėje. Kitą kartą Tulasi laistykite tik tuomet, kai žemė yra išdžiūvusi, nes naujame vazone paprastai yra pakankamai drėgmės.

1. ***Persodinę Tulasi, lapus purkškite keturias dienas po triskart per dieną.**
(Ištrauka iš knygos „Tulasi priežiūros menas“)

4.1. Tulasi vazonų paruošimas

Naujus Tulasi vazonus prieš sodindami keletai valandų ar net dienų pamerkite į vandenį, kad gerai primirkėtų ir ištirptų juose esančios kenksmingos dujos, kurios susidarė išdegant vazonus.

Kartais atsitinka taip, kad šaknys beaugdamos prikimba prie vazono sienelių, dažniausiai prie dugno, ir dėlto labai sunku išimti Tulasi iš vazono. Nepavykus išimti Tulasi iš vazono neaplamdžius, aš vazonus sudaužydavau, vieną kartą trinktelėjus plaktuku, ir po vieno tikslaus smūgio vazonas subyra.

Reikėtų patikslinti

Kad Tulasi būtų lengviau išimti, ją sodindama visada ant dugno priberiu truputį rupaus žvyro arba smėlio, tiek į mažus, tiek į didelius vazonus, tai pagerina ir drenažą.

5. Rūpinimasis Tulasi devi sveikata

5.1. Kokią aplinką reikia sukurti Tulasi, kad ji gerai jaustųsi?

Tropinis Indijos klimatas visiškai atitinka Šrimati Tulasi devi prigimtį, ir tokioje aplinkoje Ji jaučiasi puikiai.

Daugelyje pasaulio vietų vasaros mėnesiais Tulasi gerai jaustųsi lauke, bet kai naktimis temperatūra nuolat nukrenta iki +10°C, reikia pasirūpinti papildomu jos apšildymu.

Visada reikia stengtis sukurti Jai saulėtą tropinę aplinką, kad Tulasi būtų jauku. Tačiau prižiūrint Vrinda devi svarbiausia jai yra ne materialių poreikių patenkinimas, bet jūsų meilė ir atsidavimas. Šrila Prabhupada ne kartą pabrėžė, kad Šrimati Tulasi devi yra jūsų bendruomenės ar šeimos “dvasinis barometras”, ir ten, kur yra atsidavimo, Ji klesti. Nežiūrint to, neįmanoma Jos palaikyti vien tik maldomis, reikia tinkamai patenkinti ir Jos materialius poreikius. Atsidavimas Tulasi Devi parodomas suteikiant Jai pačią didžiausią priežiūrą. Reikia ištisą dieną medituoti į Jos poreikius, tuo turi būti užimtos visos atsidavusiojo mintys.

5.2. Praktiniai Tulasi priežiūros pavyzdžiai

1. Jei jūs kasdien išnešate Tulasi į saulutę, visada darykite tai tinkamu laiku. Neneškite jos į lauką per vėlai, be to, nepamirškite kasdien ją išnešti ir parnešti, kai saulė nusileidžia ir oro temperatūra pradeda kristi.
2. **Krišnos nuolatinę palydovę, Vrindavano karalienę (nes tokia Ji ir yra) matykite kaip tyrą atsidavusiąją ir Viešpaties Narajanos sutuoktinę.**
3. Tulasi Devi augimas priklauso nuo krintančios šviesos, liejamo vandens, kambario temperatūros, dirvožemio drėgmės bei sudėties, tręšimo santykio, tinkamo vazono dydžio, atsirandančių ligų ir kenkėjų. **Visa tai turi būti tinkamai suderinta, kitaip Tulasi devi negalės išlikti sveika.**

a) Kaip suprasti, ko Tulasi trūksta, arba kas jai netinka?

1. Gelstantys, ruduojantys, įgyjantys rausvą atspalvį krašteliuose, krentantys, maži lapeliai, nykstančios mandžiari - visa tai yra jos streso požymiai, todėl nedelsiant reikia imtis priemonių.
2. ** Galima nusibraižyti lentelę ir stebėti, kaip Tulasi kaskart reaguoja: į laistymą, vandens kiekį, šilumą ir t.t. Taip jūs geriau pažinsite šį augalėlį. Pagal lapelių spalvą galima nusakyti, kokia yra Tulasi sveikata. Prižiūrint Vrinda devi yra labai palanku jai melstis.

5.3. Tulasi “rūmai”

Pagal savo galimybes Šrimati Tulasi devi mes turime suteikti gyvenamąsias patalpas, kurios atitiktų visus reikalavimus, išvardintus žemiau:

1. Ši vieta turi būti šviesi, rami ir tyli, be grojančio radijo bei televizoriaus.
2. Ten nuolat turėtų cirkuliuoti šviežias oras.
3. Šiose patalpose galima kartoti džiapą, skaityti knygas, giedoti bhadžianus, tačiau jokio triukšmo arba pašalinių pasaulietinių pokalbių negali būti.
4. Būtų idealu, jei Tulasi kambarys turėtų permatomas lubas, per kurias visuomet kristų natūrali dienos šviesa. Taip pat būtų puiku, jei šioje patalpoje trykštų mažas fontanėlis, kurio paskirtis būtų tokia:
 - a) valyti orą nuo dulkių ir smilkalų dūmų, jį drėkinti.

b) puošti Tulasi kambarį ir užpildyti jį švelnaus vandens čiurlenimo.

a) Smilkalai Tulasi garbinime

1. Piktnaudžiavimas smilkalais gali atnešti blogų pasekmių ir Jai pakenkti.
2. Natūralių lazdelių aromatas pritraukia kai kuriuos kenkėjus, ypač jei Tulasi kambaryje yra nekokia oro cirkuliacija.

b) Ar galima Tulasi devi pasiūlyti gėlę?

2. Gėles ir girliandas nuo Dievybių galima paaukoti Tulasi, tačiau nepalikite jų ilgam kambaryje, kadangi jos gali pasidengti pelėsiu, o tai – kenkėjų atsiradimo priežastis.
3. Aukojant gėles ir girliandas, ypač iš lauko gėlių, turėkite omenyje, kad jose gali būti vabdžių ir kenkėjų, kurie galėtų pereiti ir pas Tulasi.
4. Neaukokite gėlių iš arti, nepalikite jų šalia augalėlio.
5. Jos gali būti padedamos kuo toliau nuo pačios Tulasi.

c) Ar galima lankyti Tulasi ne jos prižiūrėtojams?

Kartais Šventykloje Tulasi kambarys panašus į kalėjimą – nei pas Tulasi kas nors gali užėiti, nei Ji ką nors gali aplankyti.

Visų pirma, tai – neteisinga. Atsidavusiems visada turėtų būti sudaryta galimybė aplankyti Tulasi, gauti jos daršaną, pasimelsti jai. Žinoma, nereikėtų jos liesti, laistyti ir rūpintis ja savo nuožiūra.

Kad nesukeltume papildomų neramumų Tulasi devi kaskart ją nešdami tarnauti Dievybėms, būtų geriausia, jei jos patalpos būtų šalia pūdžiarinio kambario. Tarp kitko, Šrimati Vrinda labai mėgsta kirtanus ir bhadžianus.

6. ŠVIESA

Tulasi augalėlis geriausiai jaučiasi natūralioje saulės šviesoje. Ji būtinai turi gauti po 3-5 val. tiesioginių saulės spindulių kasdien, geriau ryte, ir iki ankstyvo vidurdienio.

6.1. Kaip suprasti, kad Tulasi trūksta šviesos?

4. Daigeliai, augantys be pakankamos saulės šviesos, yra menki, jų stiebelis plonas, silpnas ir išstypęs į viršų, ant šakelių lapų poros retai išsidėsčiusios, o jų lapai – dideli pilki. Jie turi mažai žiedų, o kai kada jų išvis nėra.
5. Esant nepakankamam kiekiui šviesos lapeliai nukrenta, o šakelės apmiršta. Tulasi devi gali gerai jaustis patalpoje gaudama kiek reikia saulės šviesos, krentančios pro langą atitinkamu dienos metu.

Tačiau, kaip jau kalbėjome anksčiau, kasdien Ją reikia pasukti ketvirčiu, kad Jos stiebas nepakryptų į šviesą. Taip prižiūrima Ji augs tiesi, ir šakelės, gaudamos nemažai saulės šviesos, vystysis tolygiai. Galiausiai, užaugs graži, simetriška Tulasi.

6.2. Tinkamas Tulasi apšvietimas

a) Jei kambaryje yra nepakankamai šviesos, ar tinka naudoti paprastą lempų apšvietimą, kad Tulasi gerai jaustųsi?

1. Jei patalpoje nėra lango, suteikiančio pakankamai šviesos, būtina parūpinti dirbtinį apšvietimą. Įprastos kambario lempos netinka Tulasi, todėl reikalingos ilgųjų bangų dirbtinės saulės šviesos lempos.
2. Todėl kartu naudojama tiek dienos šviesa, tiek paprasti dirbtinės šviesos vamzdeliai, arba tie patys dienos šviesos vamzdeliai naudojami kartu su “gro-lux” ar “gro-lite” vamzdeliais. Jei visas Tulasi reikalingas apšvietimas parūpinamas dirbtine šviesa, tuomet augalėlis būtinai turi būti apsuptas šviesos aureole.
3. Nebandykite pasitenkinti vieninteliu prožektoriumi, stengdamiesi pakeisti Jai saulę. Reikėtų Ją apšviesti iš viršaus dviem lempomis, dar po dvi pakabinti iš kairės ir iš dešinės. Vietoj gautų reflektorių tarp įtvirtinimų galima naudoti aliuminio folgą. Kadangi lempų efektyvumas greitai krenta, jos kabinamos kaip galima arčiau Tulasi, bet taip, kad Jos nelieštų augalo.

6.3. Apšvietimo trukmė

Šviesą reikia palikti 14-16 val. per dieną, arba mažiau, jei tuo metu prieinami tiesioginiai saulės spinduliai.

a) Kaip Tulasi reaguoja į permainas ?

1. Svarbu prisiminti, kad visos permainos turi būti atliekamos palaipsniui.
2. Jei laikėte savo Tulasi patalpoje ištisą žiemą, o dabar yra pakankamai šilta vėl Ją išnešti į lauką, prašome, pratinkite Ją prie naujos aplinkos pamažu. Kurį laiką išneškite Ją kasdien maždaug valandai, o po to ilginkite buvimo trukmę, kol Ji visiškasi apsipras su nauja aplinka.

*b) * Palaipsninis pratinimas prie permainų*

1. Iš po žiemos pirmąkart į lauką išneškite augalėlį tik dešimčiai min., ir tai tik į vakarą, maždaug 16 val.
2. Sekančią dieną – tuo pačiu metu, bet jau ilginkite laiko tarpą iki 20 min., po to – 45 min.
3. Dabar jau galima palikti Ją gryname ore pusvalandžiu anksčiau (15.30) ir leisti jai išbūti 1 – 1.5 val., priklausomai nuo Tulasi savijautos. Dar vėliau – iki nusileidžiant saulei.
4. Tuomet galima būtų Ją išnešti į saulę ir anksčiau – apie 14 val.
5. Po kokių dviejų savaičių galima palikti augalėlį kad ir visai dienai, geriausia, šviečiant saulei.

c) Tulasi reakcija į staigias permainas

Palikus nepripratintą Tulasi ilgesniam laikui lauke, ji gali perkaisti ar gauti saulės smūgį.

Pavyzdžiui, Jei lapeliai per greit gaus daug saulės šviesos, juos išbers bronzinės ar balsvos spalvos dėmės, po to jie apmirs ir nuvys paruduodami. Galima sakyti, lapeliai sudegs nuo saulės spindulių. Nereikėtų pamiršti, kad lango stiklas filtruoja kažkurią saulės dalį, todėl Tulasi išnešti į atvirą erdvę reikėtų palaipsniui, kad būtų išvengta nudegimų. Be to, Tulasi esant lauke, temperatūros ar drėgmės permainos gali sukelti augalui šoką, jam bandant prisitaikyti prie greitai kintančių sąlygų. To požymis būtų: greitas apatinių lapelių kritimas, kurie prieš tai pagelsta, o kai kada jie nukrenta dar žali. Jei taip atsitiko, prašome, pasistenkite sušvelninti, reguliuoti sąlygas, pratindami Ją prie pakitusių aplinkybių palaipsniui.

7. DRĖGMĖ

7.1. Tinkamas oras Tulasi kambaryje

Drėgmė – tai vandens kiekis, išgarinamas į orą. Jei oras yra labai sausas, ar tai būtų žiemą, ar vasarą, atsitiks taip, kad lapai praras vandens greičiau, nei šaknys galės jo paimti. Tai privers Tulasi lapus susisukti, o lapų krašteliai paruduos ir taps trapūs. Žiedų pumpurai gali nudžiūti ir nukristi neišsiskleidę, o augalas atrodys apvytęs, nepaisant to, kad žemė yra pakankamai drėgna.

7.2. Kaip išvengti per sauso oro Tulasi kambaryje?

1. Visų pirma, reikėtų padidinti Tulasi kambario drėgnumą. Jei Tulasi auga šiltnamyje arba vidiniame kiemelyje, paliekite žemę taip, kad garuojantis vanduo paliestų Jos lapus.
2. Ją taip pat galima būtų pastatyti į vandeniu nepralaidų padėklą pakankamai aukštais kraštais, kuris yra pripiltas žvyro ar perlito (akyto akmens) ir vandens. Tulasi vazono dugnas turėtų stovėti virš vandens, geriausiai, ant grotelių, kad drėgnas oras galėtų sklaidytis po vazonu.
3. Taip pat galima padaryti lengvą rūką, purškiant purkštuvu, kas padės padidinti drėgnumo koeficientą. Nukreipkite jį taip, kad lapeliai pasidengtų smulkiomis vandens lašeliais. Vanduo turi kristi iš apačios į viršų, nes jis yra geriau įsisavinamas apatinės lapų dalies. Vanduo turėtų būti šiltas, tačiau apipurškite vėsiu oru Tulasi ryte, kad Ji suspėtų apdžiūti iki kol ateis naktis. Stenkitės aplieti Ją iš visų pusių, bet žiūrėkite, kad po to Jos nepaliestų tiesioginiai saulės spinduliai. Tokia procedūra tik laikinai padidins drėgmę ir gelbės Tulasi karštu dienos metu, atvėsindama medelį ir gelbėdama nuo kai kurių kenkėjų, taip pat nuplaudama dulkes. Norėdami pašalinti mineralinių druskų nuosėdas nuo Tulasi lapelių, kartą per savaitę purškite vandenį taip, kad jis tiesiog nutekėtų, kaip per gerą liūtį. Taip nuplausite mineralines nuosėdas ir dulkes nuo lapelių.
4. Grupuo­kite Tulasi po dvi, ir Jos bendraus viena su kita. Tarpuose tarp kelių Tulasi susidarys didesnė drėgmė.
5. Esant labai sausam orui, galima apgaubti augalą mažu "šiltnamiuku": tam išlankstykite iš vielos rėmus, sienelėms panaudokite permatomą plėvelę ar skaidrų maišą. Tulasi stovint ant saulės, atidėkite dalį plėvelės, nes augalėliui gali pasidaryti per daug karšta.
6. Jei maišas aprasojo, tai rodo, kad viduje yra per karšta, tuomet plastiką reikėtų nuimti, uždedant jį tik naktį, arba nesaulėtą dienos metą.

Praktinis patarimas

Mūsų regione dažniau būna per drėgna nei per sausa, todėl imtis gan griežtų priemonių drėgmei padidinti netenka. Užtenka tik papurkšti purkštuvu ar sudrėkinti grindis. Per didesnę vasaros sausrą, ir kai Tulasi auga lauke, galima palieti vandeniu žemę, bet dažniausiai ir to nelabai reikia, nes naktys pas mus pakankamai drėgnos. Jei drėgmė padidėjusi arba yra lietingas oras, purškite tulasi tik kartą per dieną, o jei dar tuomet oro temperatūra mažesnė nei +15°C, tuomet Jos purkšti nereikia išvis.

8. Dirva

Dirva neturėtų būti per sunki ar per daug puri. Galima patikrinti jos kokybę tiesiog suspaudus ją rankoje: gera žemė išsaugos savo formą. Esant per daug sunkiai žemei, suspaustai, Tulasi kentės dėl oro trukūmo.

Todėl dirva turėtų būti pakankamai puri.

Žemė, tinkama Tulasi:

1. Ją galite pagaminti savarankiškai, sumaišydami 3 dalis juodžemio, 2 dalis durpių ir 1 dalį smėlio.
2. Tik nenaudokite smėlio nuo jūros pakrantės, nes jis per daug sūrus.
3. Papildykite šį mišinį senu mėšlu, jis turėtų užimti 1/16 visos žemės kiekio.
4. Niekada nenaudokite šviežio mėšlo, tai labai pavojinga šaknims, kadangi šviežias mėšlas gali jas nudeginti, ir jos gali pradėti pūti ir, galiausiai, suirti.
5. Taip pat negalima imti neapdirbtos žemės tiesiog iš sodu. Joje gali būti vabzdžių ir įvairių kenkėjų bei ligas sukeliančių mikrobu.
6. Jei prieš sodindami Tulasi imate žemę iš lauko, iš pradžių suberkite ją į plokščią dėžę ir gerai paliekite lengvai rožinės spalvos, kalio permanganato nudažytu vandeniui. Išdžiūvusi žemė bus tinkama sodinimui.
7. Pastaruoju metu parduotuvėje galima rasti jau apdirbtos žemės, tinkančios sodinimui, ir kurios nereikia dezinfekuoti. Sodinant Tulasi į vazonus, galima įberti po vieną valgomąjį šaukštą balto marmuro trupinių – jis aprūpins augalą reikiamomis medžiagomis.

Norėdami gauti tiesiog stebuklingą dirvą, pasižiūrėkite parduotuvėse taip vadinamo **bio gumuso** – tai sliokų perdirbta ir subalansuota žemė. Ją galima maišyti su įprastu juodžemiu perpus.

9. MAITINIMAS

Geras maistas reikalingas kaip gyvūnams, taip ir augalams. 10 maitinamųjų medžiagų (mikroelementų) augalams reikėtų palyginti dideliais kiekiais, ir 6-ių – mažiau. Tik tris iš jų, būtent deguonį, vandenilį ir grynąją anglį augalai absorbuoja iš atmosferos ir vandens, likusius gauna iš dirvožemio, todėl tam, kad augalai būtų sveiki, tokiu būdu aprūpinama ir Tulasi. Labai svarbu turėti gerą dirvos sudėtį. Tačiau, nors ir pasodintą į gerą dirvožemį, Tulasi reikalinga nuolat papildomai maitinti, kad pastoviai Ji turėtų reikiamų elementų.

Paprastai pirmiausiai pritrūksta azoto, kuriuo ir reikia papildyti dirvožemį vazone (azotas sudaro 78 % atmosferos, bet augalai negali juo pasinaudoti ir yra priversti pasiimti azotą iš azoto rūgšties (nitratas NO₃) arba amoniako (NH₃), kurie yra dirvoje.

9.1. Azoto kiekis Tulasi žemėje

Apatiniai Tulasi lapai ims džiūti ir nukris, jei Ji negaus pakankamai azoto.

Pastaba: lapelių kritimas yra streso požymis, kuris atsiranda dėl ivairių aplinkos pasikeitimų. Azotą ir daugelį kitų pagrindinių elementų galima papildyti, užberiant ant žemės paviršiaus sluoksnį seno karvės mėšlo, maždaug 1 cm storio sluoksniu, arba palaistant kartą per dvi savaites karvės mėšlo tirpalu. Tam tikslui mėšlą užmerkti reikėtų iš vakaro, skystis įgaus arbatos spalvą. Azotas yra lakus, greitai išgaruojantis elementas, ir karštu oru greitai palieka dirvožemį.

Būkite dėmesingi ir vasarą aprūpinkite Tulasi būtiniais maitinimo elementais, ypač atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu Ji greitai auga. Kai kada, pavyzdžiui, labai karštą dieną, karvės mėšlas neaprūpina žemės azotu pakankamai greitai, todėl išrinkite parduotuvėje tinkamų trąšų, kurias galima būtų naudoti Tulasi, kad Ji galėtų ir toliau žaliuoti.

Naudokite trąšas tik pavadinimu "Miracle Gro", kurių maitinančios medžiagos gautos iš gruntinių akmenų. mėšlo "arbata" iš išdžiovinto, o po to išmirkyto karvės mėšlo arba iš kitų trąšų du tris kartus.

Tręšimui naudojamas tik sudžiūvęs mėšlas, jokių būdu ne šviežias, kitaip jis nudegins augalėlį.

9.2. Karvės mėšlas Tulasi priežiūroje

**Senas mėšlas yra dviejų rūšių:

1. Tai kelių metų senumo sausas karvės mėšlas, tačiau jame yra mažai azoto.
2. Taip pat perpuvęs mėšlas, kuris jau beveik yra pavirtęs į juodžemį, todėl tokiame sename mėšle visi kenkėjai jau žuvę, kadangi pūdamas mėšlas viską savyje išdegina, ir jis yra tinkamiausias, nes jame pilna azoto. Tulasi medelį tinkamai pamaitinus, po dviejų-trijų dienų jo lapeliai turėtų tapti žalsvesni.

Nors mėšlas ir kompostas iš organinių medžiagų beveik aprūpina Tulasi papildomom medžiagom, bet jie nepatenkina Jos poreikių geležiai

9.3. Kada Tulasi trūksta geležies?

Ryškus požymis, kad Tulasi-devi neužtenka geležies, yra tai, kad viršutiniai lapeliai ir manjari iš tamsiai žalių tampa pilkšvai gelsvi.

a) mineralinės trąšos (geležis)

Tulasi dirvą galima būtų papildyti vandeniu, gautu įdėjus rūdijantį varžtą ar kokį kitą geležies gabalėlį į litrą vandens ir palaikius jį keletai dienų. Taip vanduo tampa prisodrintas geležies, ir juo galima palaistyti Tulasi.

9.4. Kokių trąšų negalima naudoti?

1. Visada reikia būti labai dėmesingiems, kai papildomas maitinimo medžiagas įmaišome į Tulasi dirvą.
2. Nenaudokite trąšų, turinčių priedų iš skerdyklų, arba apdorotų kanalizacijos produktų.
3. Nepadarykite klaidos, manydami, kad jei gerai yra šiek tiek patręšti žemę, tai dar geriau yra prisotinti ją mineralais daugiau nei būtina.
4. Augalo šaknys vandenį sugeria iš lėto, t.y. augalas visai neekvoja tam savo energijos. Vanduo, prieš patekdamas į šaknis, natūraliai tekės iš mažesnės druskų koncentracijos zonos į tą, kuri turi daug mineralų.

9.4. Trąšų perteklius dirvoje

Persotintoje dirvoje yra tiek daug mineralinių druskų, kad ten patekęs vanduo ištekės tik įtekėjęs, todėl augalo šaknys nespės jo sugerti, t.y. vanduo ištekės iš šaknų į dirvą, ir augalas nuvys.

Jei maitinančių medžiagų koncentracija (maitinančios medžiagos yra naudingų rūšių druskos) dirvožemyje per didelė, augalas “nudegs trąšomis”. Tulasi nuvys, nežiūrint į tai, kad žemė yra pakankamai drėgna, nes dirva bus perkrauta druskomis, kurios neleis Jai pasiimti vandens. Kai kada užuot augalui nuvytus, tik jo viršūnėlės greit pajuoduoja ir nunyksta, o ant abiejų besprogančių lapelių kraštų atsiranda juodos dėmės, ir tie lapeliai nukrenta.

9.5. Ką daryti pastebėjus trąšų pertekliaus požymius?

Atsiradus pirmiesiems požymiams, nedelsdami gausiai paliekite Tulasi šviežio vandens srovėmis, kad išplautumėte druskų perteklių iš dirvos. Pilkite vandenį į vazoną apie 15 min., leisdami jam išbėgti. Tokia procedūra turėtų sustabdyti juodų dėmelių formavimąsi, tačiau išgelbėti jau pajuodavusius audinius nebeįmanoma.

Kad nenudegintumėte augalėlio trąšomis, pasirūpinkite nors kartą per savaitę palieti Tulasi tiek, kad vanduo nubėgtų, taip pat sekite visais nurodymais, surašytais ant trąšų pakelio. Papildomai maitinti Tulasi reikėtų tuomet, kai Ji aktyviai auga ir sunaudoja daug maisto medžiagų. Todėl rudenį ir žiemą, kai Jos augimas yra labai sulėtėjęs, Tulasi tręškite nedaug, arba jai papildomų medžiagų išvis nereikia. Idealus maisto kiekis vasarą gali nudeginti medelį rudenį ar žiemą.

***Patarimai**

Jaunesnes Tulasi reikia maitinti daugiau nei vyresnes, nes jos intensyviau auga. Paruoškite Joms “arbata” iš karvės mėšlo, ją užvirindami, o po to ataušindami iki laistymo temperatūros, nes mėšle dažnai būna kenkėjų kiaušinių, iš kurių išsiritę kirminai graužia Tulasi šaknis. Jei arbata per stipri, atskieskite vandeniu. Iš karto nepilkite į sausą žemę, pirma ją sudrėkinkite trupučiu vandens, po to gan gausiai palaistykite “arbata”.

1. Žiemą laistykite rečiau, maždaug kas dvi-keturias savaites, vasarą – dažniau.

2. Jaunus ūgliukus – kas savaitę, jei labai auga, tuomet laistykite intensyviau.
3. Vyresnes – kas 1-2 savaitės, ir mažesniu trąšų kiekiu (mažesnės koncentracijos “arbata”).

10. TEMPERATŪRA

1. Augimo sezono metu Tulasi mėgsta dieną apie +27°C ir naktį +18°C temperatūrą . 2. Tulasi gali pakelti temperatūrą virš +38°C , bet šis stresas pristabdo augimą .
2. Tulasi taip pat gali gerai jaustis vakaro +4°C - +10°C temperatūroje , bet Jos augimas sulėtės palyginus su idealiomis sąlygomis .
3. Tačiau Jai bus sunku išgyventi prie pastovios temperatūros kuri yra žemesnė nei +4°C (nuo -1°C iki +4°C) .

10.1. Kaip elgtis, jei lauke yra labai karšta?

Esant dideliam karščiui, Tulasi devi gali perkaisti ir nuvysti, net jei žemė ir pakankamai drėgna. Tuomet nebelaistykite Jos, nes galima tiesiog suplūkti žemę. Geriau nuneškite Ją į pavėsį (kur saulės šviesa yra filtruota) ir apipurškite smulkiu vandens rūku, kad Ji pamažu atvėstų.

10.2. Jei oras labai sausas?

Jei labai sausa, padidinkite drėgmę, taip sumažindami Jos "prakaitavimą", t.y. neleidami lapams prarasti vandens. Tačiau jei jau perdaug drėgmės aplink Tulasi, kad Ji nebesuspėja jo viso įsisavinti, karščiui panaikinti padidinkite oro cirkuliaciją aplink Tulasi, galima kambaryje pastatyti netgi ventiliatorių.

71. Tulasi priežiūra šaltą žiemą

1. Žiemą žema nakties temperatūra gali būti kankinanti Tulasi, ypač Krišnai Tulasi, kuri yra ypač jautri šalčiui. Tulasi gali augti, kai naktimis temperatūra ne žemesnė nei +10°C.
2. Senesnės krūmingos Tulasi, patyrusios tokį atšalimą, gali numesti lapus ir prisnūsti šį metų laiką, bet vėl išleisti ūgliukus pavasarį.
3. Jei žiemą temperatūra krenta iki +4°C, turite tinkamai apsaugoti augalą nuo šalčio.
4. Jei nėra galimybės laikyti Jos šiltoje patalpoje, o šalčiai nelabai stiprūs, galima Jai pastatyti paprastą šiltnamį, o viduje įjungti kokį nors šildytuvą. Šiltnamį reikėtų pakankamai vėdinti, kad dieną medelis neperkaistų saulėje.
5. Jei laikote Tulasi šildomoje patalpoje, įsitikinkite, kad ji neturi šaltų arba karštų skersvėjų.

72. Kaip prižiūrėti Tulasi šaltomis naktimis?

Esant šaltai nakčiai, perkeltkite Tulasi toliau nuo lango, nes šaltas oras, prasiskverbiantis pro lango plyšius, gali taip stipriai Ją peršaldyti, kad Ji numes lapelius ir nudžius. Būkite atsargūs, taip pat nestatykite medelio šalia šildytuvo ar krosnies, nes jis gali perkaisti.

73. Kaip suprasti, kad Tulasi per karšta?

Karšto oro srovės veikia Tulasi įvairiai:

1) Ji numeta lapus, 2) lapeliai susisuka ir pajuoduoja per naktį, 3) apmiršta šakelės, 4) arba Ji tiesiog nuvysta.

Pašildytas oras paprastai būna labai sausas, todėl ypatingai turi būti rūpinamasi drėgme aplink Tulasi. Stiprūs temperatūrų pasikeitimai naktį ar dieną, arba staigūs pokyčiai dienos metu taip pat sudaro stresinę situaciją.

****74. Temperatūrų pokyčiai ir pasekmės***

Jei šaltą naktį pakeičia šiltas saulėtas rytas, augalėlis gali nuvysti. Taip atsitinka todėl, kad Jos lapai sušyla greičiau, nei šaltos šaknys gali paimti vandens. Tokį rytą geriau išleisti Ją į saulę palaipsniui, pasirūpinant, kad būtų daug drėgmės aplink Tulasi, kuri neleistų vandeniui taip greit išgaruoti, taip pat sušvelnintų temperatūros permainas ir leistų medeliui sušilti palaipsniui.

*Pastebėjimai :

1. Žiemą Tulasi geriausiai jaučiasi maždaug 17-28°C kambaryje.
2. Šaltas oras, besiskverbiantis pro lango plyšius ar pro atvertą langą (vėdinant) taip pat yra nepalanku.
3. Jei naktimis oro temperatūra krenta per daug žemai, t.y. 10-12°C ir mažiau, reikėtų Tulasi pastatyti į mažą šiltnamiuką, prieš tai jį prišildžius.
4. Vasarą Tulasi geriausiai jaučiasi lauke, ir Ji gali stovėti atvira ore kad ir ištisą parą. Bet jei naktį oro temperatūra krenta žemiau 12-15°C, tuomet reikia Tulasi parnešti į kambarį.

**Pastebėjimai:

1. **Labai nelepinkite Tulasi devi šiluma rytais – atidarykite visas duris ir palaikykite kelias valandas, kad patalpa prasideintų.**
2. Kai Tulasi vasarą nešamos į lauką, jos lengviau peržiemoja.
3. Laikykitės visu taisyklių, tik nepersistenkite, nes išlepintos Tulasi bus labai jautrios net mažiausiems skersvėjams.
4. **Pratinkite Jas po truputį ir prie vėsesnių sąlygų, taip jos tik užsigrūdins.**

11. Vanduo. Laistymas

Išmokti suprasti, kada ir kiek reikia laistyti Tulasi, – tai vienas iš svarbiausių uždavinių, taip pat tai yra ir pagrindinis jos sveikatos palaikymo būdas. Palaipsniui įgydami vis daugiau patirties jūs pradėsite suprasti, kiek ir kada Tulasi reikia drėgmės, ir kokiais kiekiais. Kiekvienas Tulasi medelis suvartoja vandens skirtingai. Netgi kelios Tulasi, pasodintos vienu ir tuo pačiu metu, ir į tą pačią žemę, gali turėti

skirtingą poreikį drėgmei: vienai Ją reikės mažiau vandens, o kitai – daugiau. Laistymas Tulasi devi – ne mechaninis procesas, ir patirtis ateis su praktika, bet palaiptisniui. Pabeldę į vazoną nenustatysite, kada vėl Ją reikėtų laistyti..., taip pat pagal svorį, kiek medelis prarado vandens. Tulasi priežiūra yra didelis mokslas.

11.1. Kaip reikia laistyti Tulasi?

Pats lengviausias ir pats paprasčiausias laistymo metodas:

1. Apžiūrėkite dirvos paviršių – žiemą kartą per dieną, o vasaros viduryje kelis kartus per dieną. Jeigu dirvos žemė sausa ir primena dulkes, paliekite ją.
2. Vandens reikia ti tiek kad visą parą žemė būtų drėgna, bet ne per daug šlapia.
3. Neužtenka kas diena laistyti po biškuti, nes tada paviršius žemės bus šlapias o apatynės šaknys vandens negaus.
4. Taip pat dirvos drėgme galima nustatyti įbedus į žemę rodomąjį pirštą, maždaug nago giliu. Jaigu piršto galiukas pasiliks sausas – reiškia, reikia palieti.

*****a) Tulasi reakcija į per dažną laistymą***

1. Atidžiai stebėkite po to, kai paliejote Tulasi jos reakciją kitą dieną. Jeigu jos lapeliai pageltę, reiškiasi, kad per dažnai laistoma.
2. Jei laistant Tulasi kas dieną, ji ima geltonuoti, reiškia, reikia sumažinti jos laistymą, nes kitaip jūs jai galite rimtai pakenkti.

Pavyzdys :

Laiškas iš COM.

Bhakta Sergejus Schmalz.

Brangūs atsidavusieji, prašau, priimkite mano žemus nusilenkimus.

Visa šlovė Šrilai Prabhupadai ir visiems vaišnavams!

Visa šlovė Šri Šri Gauranitai ir Šri Šri Radha Govindai!

Tulasi Devi iš Krasnojarsko šventyklos (Rusijoje) yra labai didelė ir aukšta ! Ji užaugo net iki 1,5 metro aukščio. Tik labai gaila, kad ji jau paliko šį pasaulį.

Atsidavęs, kuris parodė savo rūpestį šiai Tulasi Devi, galvojo, kad ji gauna nepakankamai vandens ir pradėjo kiekvieną dieną laistyti didesniu vandens kiekiu.

Nuo per didelio kiekio vandens jos lapeliai ėmė vysti, paskui pagelto ir.....

labai gaila, Ji paliko mus.

*****b) vandens kiekio reguliavimas***

1. Kai Tulasi per daug vandens ,jos lapeliai ima geltonuoti ,pakraščiai tampa parudavę ir galiausiai lapeliai praranda blizgesį ir ji lapelius numeta.
2. Kai Tulasi vandens per mažai ,ji nenumetinėja lapelių ,nebent išskirtiniais atvejais .Tačiau Jos lapeliai ima džiūti ir vysti jau ant šakelių.
3. Lapeliai tampa gležni,ima suktis ,tampa nukarę į apačią ,Tulasi medelis praranda savo grožį.
4. Tam, kad labiau suprasti,ką reiškia gležni lapeliai ,pačiupinėkite sveikos Tulasi lapelius ir įsitikinkite, kokie jie tvirti ,kad vėliau turėtumete su kuo palyginti.

*****c) ką daryti, kai Tulasi negaluoja?***

3. Blogiausiu atveju, kai jau nebesuprantate, ką daryti ir jūsų Tulasi negaluoja ,tuomet pulkite jai į pėdas ir paprašykite ,kad leistų ir padėtų jums ja rūpintis .
4. Jeigu jau nebesuprantate, kiek lieti vandens ir kiek kartų per dieną ,nusibraižykite lentelę ir užrašinėkite savo stebėjimus ,kaip ji reaguoja į laistymą ,į kiekį vandens,kokia lapelių spalva ,t.t.Taip jūs išmoksite ją geriau pažinti .
5. Labai svarbu, kad Tulasi nelaistytų kas papuola ir kada užsimano ,Tulasi laistyti turi tik jos prižiūrėtojas,kitokiu atvej, kai jis turi kažkur išvykti, turėtų pamokyti kitą žmogų, kuris jį pakeistų.

Taip pat labai svarbu suprasti kad Tulasi šaknims reikia ne tik vandens, bet ir oro ,todėl dirva turėtų būti drėgna, bet ne šlapia .Taip pat nepamirškite, kad Tulasi žymiai mažiau reikia laistyti žiemą .Tulasi poreikis vandeniui padidėja ,kai padidėja oro temperatūra arba šviesos intensyvumas .Augalai,kurie auga mažuose vazonėliuose ir dar net nebuvo persodinti, reikalauja dažnesnio palaistymo nei tosTulasi kurios yra dideliuose vazonuose ir kurios persodintos .Augalus, kurie randasi neglazūruotuose vazonuose ,reiktų laistyti dažniau nei tuos, kurie yra plastmasiniuose arba glazūruotuose vazonėliuose .Augalai dvigubuose vazonėliuose su torfu reikalauja žymiai retesnio laistymo.Reiktų atminti,kad geriau Tulasi nedalieti nei perlieti .Reguliarus Tulasi perliejimas sukels neišvengiamą šaknų susirgimą.Vandens kiekis priklauso nuo:

- Tulasi vazono dydžio,
- Jos individualybės,
- Jos vystymosi periodo,
- Žemės tipo (kuo seniau purenta žemė, tuo rečiau reikia laistyti),
- Tulasi dydžio,
- Ir nuo supančios aplinkos.

d) Kokių vandeniu reiktų laistyti Tulasi?

1. Miesto vanduo pilnas chemikalų ,todėl Tulasi geriausia laistyti virintu ,distiliuotu ar šaltinio vandeniui.
2. Jeigu tai neimanoma, tai reikia bent jau duoti vandeniui nusistovėti bent jau vieną naktį (kad visa chemija išgaruotų).
3. Laistymui temperatūra turėtų būti 2-3C aukštesnė nei kambario temperatūra .
4. Kai laistoma šaltu vandeniui, šaknų aktyvumas sumažėja ir jos labai sunkiai įsisavina vandenį.
5. Tam, kad prisodrinti (ypač virinta vandenį) deguonies ,reikia vandenį perpilti iš vieno indo į kitą maždaug iš 30-50 cm aukščio.
6. Niekada nenaudokite laistymui taip vadinamą minkštą vandenį, kuris buvo dirbtinai suminkštintas įvairiais chemikalais .

11.2. Ar reikalingas Tulasi drenažas?

1. Dirva susideda iš žemės dalelių ir erdvės, kuri turėtų būti užpildyta ,arba vandeniui arba oru .
2. Tam ,kad augalas būtų sveikas ,jam reikalingas deguonis .
3. Todėl geras drenažas yra viena iš gero augimo sąlygų.

a) Žemės nepurenimo pasekmės

1. Jeigu nėra gero drenažo arba laistymas yra dažnas ir gausus , erdvė tarp žemės dalių bus pastoviai užpildyta tik vandeniui,tokiu atveju deguonis šaknims yra neprieinamas .
2. Taip šaknys negali teisingai funkcionuoti ir išsenka ,pūna ir žūna . Geriausiai lieti su šaukšteliu ar piltuvėliu su ilga nosele ,bet ne stipria srove.
3. Laistymas stipria srove apnuogina šaknis ,kas gali sukelti ligas. tokio stipraus laistymo žemė supresuojama ir tokiu būdu deguonis sunkiai patenka į šaknis.
4. Kaip požymis tokio blogo šaknų funkcionavimo yra pageltę ir iš kraštų parudavę lapeliai.Tam, kad deguonis patektų į šaknis, reiktų gerai išpurenti žemę .

b) Kaip reikia purenti žemę?

1. To nereikėtų daryti kas dieną, nes taip galima pažeisti šaknis .

2. Užtenka purenti žemę kartą per mėnesį 2-3 cm gylyje ir tik iš vazono kraštų, bet ne prie stiebo.

3. Purenti žemę reikia po palaistymo, naudojant užštrintą medinį šapelį arba plastmasiniu virbalu. (Niekada tam nenaudokite šakučių arba geležinių virbų).

11.3. Kokiu laiku geriausia laistyti Tulasi?

Geriausias laistymo laikas yra nuo 8 iki 9 val., ryte, tai labiausiai palanku foto sintezei. Tuo laiku vandenį, kurį gavo, Tulasi naudos visą dieną.

Geriausia tikrinti dirvą apie 15 val. dienos, ir jeigu reikia palieti, palaistykite būtent tuo laiku.

Kartą per mėnesį, ne dažniau, paliekite Tulasi labai gausiai, kad vanduo gausiai tekėtų iš vazono apačios, tai reiškia, kad vanduo pasiekė žemiausias šaknis ir praplovė susikaupusias druskas, kurios trukdo įsisavinti vandenį. Sekantis paliejimas turėtų būti tada, kada žemė bus sausa.

11.4. Ar visoms Tulasi tinka drėgna dirva?

Suaugusioms Tulasi labiau tinka sausesnė dirva nei perdrėgna.

11.5. Indai Tulasi laistymui

1. Nenaudokite laistymui aliuminio indo.
2. Taip pat nelaikykite vandens aliuminiuose induose.

11.6. Per drėgnos dirvos požymiai

1. Kad rinktųsi vanduo po vazonu, dedamas padėkliukas arba lėkštutė.
2. Jeigu į lėkštutę pastoviai renkasi vanduo, tai ženklas, kad dirva pastoviai per daug drėkinama.
3. Tokiu atveju reikia sumažinti laistymą, kitaip šaknys pradės pūti.

4. Jeigu netgi truputį paliejant Tulasi, pro apatinį vazono plyšį išbėga vanduo, reiškia, kad žemė per drėgna.

11.6. Per sausos dirvos požymiai

1. Per daug drėgna ir per daug sausa dirva vienodai kenksminga Tulasi.
2. Kai žemė per sausa, ji negali sugerti vandens, ir tokiu atveju vanduo prabėga pro vazono kraštus ir išbėga pro apačią.
3. Tokiu atveju reikia paimti vazoną ir idėti į indą su vandeniu, kad žemė išmirktų.
4. Jei tai neimanoma, tai po truputi liekite žemę tol, kol ji taps drėgna.
5. Jei žemė tapo per sausa, nuimkite Tulasi nuo saulės, palaistykite ir apipurškite ją kambario temperatūros vandeniu.
6. Tai gali būti jai mažas šokas, todėl ji gali numesti lapelių. Taip ji reaguoja į staigų drėgmės pakitimą, bet tai nieko baisaus. Tai praeis po kelių dienų.

12. Ramybė

Metų bėgyje Tulasi yra būna giliosramybės metas, kuris paprastai būna rudenį ar žiemą. Žiemą dienos sutrumpėja ir todėl aktyviam augimui šviesos nepakanka. Netgi dirbtinė intensyvi šviesa negali pagerinti situaciją. Ateina ramybės periodas. Reikėtų nustoti dažnai ją laistyti, nustoti maitinti ir sukurti jai vėsiasnes sąlygas. Jeigu nekreipsite dėmesio į tai, kad dabar atėjo ramybės periodas ir laistysite Tulasi taip, pat kaip ir vasarą, Tulasi gali labai nukentėti. Augimo pradžia pavasarį - tai ženklas, kad ramybės periodas baigėsi. Tada palaispniui vis gausiau laistoma ir maitinama, esant reikalui, Tulasi persodinama.

12.1. Grynas oras

Tulasi reikalingas grynas oras.

Gryno oro srovė:

Pažemina kambario temperatūrą karštu vasaros metu, pažemina oro drėgnumą ten, kur sustatytos Tulasi, taip pat ašstoja kelių pilkam puvėsiui, pelėsiui ir kenkėjams.

pašalina toksiniu, garų pėdsakus, kurie mums yra visiškai nekenksmingi. Pagal statistiką namuose visą laiką yra daugybė mums kenkiančių garų. Prie to prisideda kaminas, anglies pečiai, nešvarūs tepaliniai šildytuvai, šviežidažai ir peernokę vaisiai. Tam, kad aprūpinti Tulasi šviežiu oru, reikia tiesiog atidaryti langą. Bet reikia saugoti Tulasi nuo skersvėjų ir staigių oro permainų. Nevėdinkite kambario, jei lauke žemesnė temperatūra nei kambaryje ir atvirkščiai. Tiesiog atidarykite langą, kad pasikeistu oras, kitų durų, langų neatidarykite, kad nesukelti skersvėjo.

12.2. Tulasi žūtis

Tulasi gali žūti dėl daugelio priežasčių .

Yra šešios pagrindinės priežastys:

1. Dirvos perdžiūvimas .

Niekas gyvas negali išgyventi be vandens .Jeigu Tulasi gali dar taikytis su retu laistymu žiemą ,tai per menkas laistymas vasaros augimo perijodu sukelia lapų vytimą ir galų gale jos žūtį .

2. Per daug drėgna dirva .

Tai gana dažna Tulasi žūtis priežastis ,ypač žiemą .Jos lapai pradeda gelsti, tada atsidavę pradeda galvoti, kad jai trūksta vandens ir pradeda nuo širdies ją laistyti ,toku atveju greitu laiku Tulasi žūsta .Labai svarbu būti labai dėmesingu ir nesumaišyti vandens trūkumo simptomų su vandens pertekliaus simptomais .Abiem atvejais lapai vysta ,tačiau kai yra vandens perteklius, lapai gelsta, o kai vandens trūkumas - dažnai susisuka ir patamsėja . Vandens reikia tik tiek ,kad visą parą žemė būtų drėgna ,bet ne per daug šlapia .

Neužtenka kas dieną laistyti po nedaug ,nes tada žemės paviršius bus šlapias ,o apatinės šaknys vandens negaus .Vazonai, kuriuose per didelė drėgmė ,dažniausiai būna pasidengę žalia spalva ,apsamanoją.

3. Šaltos naktys

Tulasi daugiau kenkia staigus temperatūrų pasikeitimas ,o ne pats šaltas oras.

Šaltis kaip taisyklė jai pražūtingas .Ypač dažnai kenčia tos Tulasi, kurios patalpintos ant palangės .Nepalikite Tulasi prie lango rėmų ,ypač jeigu kambarys nešildomas .Šaltomis naktimis užtraukite užuolaidas ir atitraukite Tulasi toliau nuo lango.

4. Karštas sausas oras

Centrinis arba bet koks kitas dirbtinis apšildymas išdžiovina orą ir padaro jį sausa kaip dykumose.Tulasi tokioje sausoje atmosferoje gali žūti,todėl labai svarbu sudrėkinti ją supantį orą .

5. Skersvėjai

Kada atidaryti ir langai, ir durys o temperatūra lauke žemesnė nei kambaryje, atsiranda temperatūrų kitimai ir tai gali pražudyti Tulasi.Todėl pasistenkite nestatyti Tulasi tiesiai tarp lango ir durų .Kitas svarbus momentas: jei Tulasi auga ant palangės, reikia užkamšyti visas skylės, kad prasiskverbiantis vėjas jai nepakenktų.

6. Šviesos trūkumas

Kai kambarys blogai apšviestas, Tulasi ima balti.

1. Šrīmatī Tulasi devī garbinimas

Tulasi palanki visais atžvilgiais. Paprasčiausiai žiūrint į ją, ją liečiant, atsimerant, jai meldžiantis, lenkiantis, klausantis apie ją ar sodinant šį medį gaunama didelė malonė. Bet kas, kas bendrauja su Tulasi medeliu kuriuo nors būdu, amžinai gyvena Vaikunthos pasauly. Maheś dasa (01-17-04)

Antya 3.100

Haridasa Thakura kasdien savo džapos karoliais kartodavo šventą vardą 300 000 kartų. Ištiesą dieną ir naktį jis kartodavo 16 Hare Krišna maha-mantros vardų. Bet nereikėtų imituoti Haridaso Thakuro, nes niekas negali kartoti Hare Krišna maha-mantros 300 000 kartų per dieną. Taip kartoja mukta-purusa, arba išsivadavusi siela. Mes galime sekti jo pavyzdžiu kasdien kartodami 16 Hare Krišna maha-mantros ratų ir garbindami Tulasi medelį. Tai visai nesunku. Hare Krišna maha-mantros kartojimo procesas kartu su Tulasi garbinimu turi tokią didelę potenciją, kad tiesiog tai darantis žmogus gali tapti dvasiškai stiprus. Taigi mes prašome Hare Krišna judėjimo narius griežtai sekti Haridaso Thakuro pavyzdžiu. 16-kos ratų kartojimas neužima daug laiko ir siūlyti pagarbą Tulasi medeliui nėra sunku. Žmogus neturėtų praleisti tokios galimybės.

Antya 3.141

Ji garbino Tulasi medelį, sekdama savo dvasinio mokytojo pėdomis. Vietoj reguliaraus valgymo ji valgydavo maistą, kurį gaudavo kaip auką, bet jeigu niekas nieko nepasiūlydavo, tai ji badaudavo. Taip kukliai valgydama ir pasninkaudama ji nugalėjo savo jusles, o kai šios buvo kontroliuojamos, joje pasireiškė meilės Dievui simptomai.

No D 11 Transcendentinės tarnybos aspektai

Skanda Puranoje parašyta: “Leisk man pasiūlyti savo pagarbius nusilenkimus Tulasi medeliui, kuris gali tuojau pat nugalėti potraukį nuodėmingai veiklai. Tiesiog žiūrėdamas ar liesdamas šį medelį žmogus gali išsivaduoti nuo įtampos arba ligų. Paprasčiausiai besilenkiantis ar laistantis Tulasi asmuo gali būti išlaisvintas nuo Yamarajo (mirties karaliaus, kuris baudžia nuodėminguosius) teismo baimės. Jei kas pasodino Tulasi medį, jis būtinai taps atsidavusiu Viešpačiui Krišnai. Ir kai Tulasi lapeliai su atsidavimu pasiūlomi Viešpaties lotoso pėdoms, tai būtinai išvystys meilę Dievui.”

No D 11 Transcendentinės tarnybos aspektai

Skanda Puranoje yra dar vienas teiginys apie Tulasi: “Tulasi palanki visais atžvilgiais. Paprasčiausiai žiūrint, liečiant, atsimerant, meldžiantis, lenkiantis, klausant apie Tulasi ar sodinant šį medį – viskas yra palanku. Bet kas, kas bendrauja su Tulasi medeliu kuriuo nors būdu, amžinai gyvena Vaikunthos pasauly.”

Š.B.3.15.19 P Dievo karalystės aprašymas

Dvasiniame pasaulyje svarbiausias dalykas yra tai, kad ten nėra pavydo tarp atsidavusiųjų. Taip yra net tarp gėlių, kurios visos suvokia Tulasi didybę.

Š.B.5.3.6 O Aukščiausias Viešpatie, Tu Pats sau pakankamas. Vis dėlto Tu labai patenkintas, kai Tavo atsidavę meldžiasi Tau nuolankiais balsais ir ekstazėje neša Tau Tulasi lapelius, vandenį, šakeles su kantik išdygusiais naujais lapeliais ir šviežiai užaugusia žaluma. Tai tikrai Tave patenkina.

Š.B.5.3.6 *Jej žmogus, visiškai paniręs į meilę ir ekstazę, jam pakanka pasiūlyti tik gėlę ar truputį vandens. Bhagavad-gitoje pasakyta, patram puspam phalam toyam yo me bhaktya prayacchati: “Jej žmogus su meile ir atsidavimu pasiūlo Man lapelį, gėlę, vaisių ar vandens, Aš priimsiu tai” (Bg.9.26)*

Aukščiausių Viešpatį galima patenkinti tik atsidavimo tarnyba, todėl sakoma, kad Viešpats patenkintas tik atsidavimu ir niekuo kitu. Citata iš Gautamiya-tantros, Hari-bhakti-vilasa, teigia:

2.

tulasé-dala-mātreēa

*jalasya culukena vā
vikrēēēte svam ātmānaā
bhaktebhyo bhakta-vatsalāu*

“Šri Krišna, mylintis savo atsidavusius, dovanoja save tam, kuris tiesiog siūlo Tulasi lapelį ir truputį vandens”. Aukščiausias Viešpats suteikė bepriekastingą malonę savo atsidavusiems. Net didžiausias vargeta gali su atsidavimu pasiūlyti Jam truputį vandens ar gėlę ir taip Jį patenkinti. Tai nuoširdžiausi meilės mainai tarp Jo ir atsidavusiojo.

Š.B.7.5.23-24

(4) pada sevanam. Pagal kiekvieno skonį ir galimybes, klausymas, kartojimas ir atminimas gali būti sekamas pada-sevanam. Žmogus tobulai prisimena, kai nuolat galvoja apie Viešpaties lotoso pėdas. Esamas stiprus prisirišimas prie mąstymo apie Viešpaties lotoso pėdas vadinamas pada-sevam. Kai žmogus ypatingai prisiriša prie pada-sevam, šis procesas laipsniškai apima ir kitus, tokius kaip žiūrėjimas į Viešpaties formą, jos lytėjimas, lankymasis šventykloje, tokių vietų kaip Jagannatha Puri, Dvaraka arba Mathura lankymas tam, kad pamatyti Viešpaties formą ir išsimaudyti Gangoje arba Yamunoje. Maudymasis Gangoje ir tarnystė tyram atsidavusiam yra vadinama kaip tadiya-upasanam. Tai irgi pada-sevam. Žodis “tadiya” reiškia “santykiai su Viešpačiu”. Tarnystė vaišnavui, Tulasi, Gangos ir Yamunos vandenys – visa tai įeina į pada-sevam. Visi šie procesai padeda labai greitai daryti pažangą dvasiniame gyvenime.

Š.B.7.5.23-24

Jej žmogus atlieka bet kurį įžeidimą, jis turi skaityti paskutinį Bhagavad-gitos skyrių, tai patvirtinta Skanda Puranoje – Avanti khanda. Yra dar vienas teiginys, teigiantis, kad tas, kas skaito 1000 Višnu vardų, gali būti išvaduotas iš visų įžeidimų. Skanda Puranoje Reva-khanda pasakyta, kad tas, kuris išsako savo maldas Tulasi ar sėja Tulasi sėklą, taip pat išvaduojamas nuo įžeidimų.

Š.B.9.4.18-20

*sa vai manaū kãñēa-padāravindayor
vacāāsi vaikuntha-gunānuvarēane
karau harer mandira-mārjanādīñu
çrutim cakārācyuta-sat-kadhodaye*

*mukunda-liigālaya-darçane dāçau
tad-bhātya-gātra-sparçe 'iga-saigamam*

ghrāēā ca tat-pāda-saroja-saurabhe
çrémat-tulasyā rasanā tad-arpite

pādaū hareū kñetra-padānusarpaēe
çiro hāñēkeça-padābhivandane
kāma ca dāsye na tu kāma-kāmyayā
yathottamaçloka-janāçrayā ratiū

Maharadžas Ambarisa nuolatos medituodavo į Krišnos lotoso pėdas, kalbos dovaną panaudodavo šlovinti Viešpatį, rankas – valyti šventyklą, o ausis – klausytis Krišnos pasakytų žodžių arba žodžių apie Krišną. Akimis jis nuolat žiūrėdavo į Krišnos dievybes, šventyklas ar šventas vietas, tokias kaip Mathura ir Vrindavana. Lytėjimo dėka jis liėsdavo Viešpaties atsidavusiųjų kūnus, uoslę jis panaudodavo uostyti pasiūlytos Viešpačiui

Tulasi aromatą, o liežuviu 3. jis ragaudavo Viešpaties prasadą. Savo kojų dėka jis lankydavo šventas vietas ir šventyklas, galvą lenkdavo prieš Viešpatį, o troškimus naudojo tarnystei 24 valandas per parą. Iš tiesų Maharadžas Ambarisa niekada netroško patenkinti savo jausmų. Jis užėmė visas jusles atsidavimo tarnyba, įvairius jutimus susiedamas su Viešpačiu. Tai labai geras būdas padidinti prisirišimą prie Krišnos ir išsilaisvinti nuo materialių troškimų.

Adi 3

Advaita Acarya buvo Viešpaties Caitanyos tėvo amžininkas. Jam buvo gaila pasaulio, nes net po Viešpaties Krišnos atėjimo niekam nerūpėjo atsidavimo tarnyba. Šis užmaršumo jausmas buvo labai išplitęs, taigi Advaita Prabhu buvo įsitikinęs, kad niekas kitas, tik Pats Viešpats Krišna, gali apšviesti žmones apie atsidavimo tarnybą Aukščiausiam Dievo Asmeniui. Todėl Advaita meldė Viešpaties Krišnos, kad šis apsireikštų kaip Viešpats Caitanya. Siūlydamas Tulasi lapelius ir Gangos vandenį, jis šaukėsi Viešpaties. Būdamas patenkintas tyrais savo atsidavusiais Viešpats ateina tam, kad juos patenkintų. Būdamas patenkintas Advaita Acarya, Viešpats Caitanya pasirodė.

Adi 3 105-106

Advaita Acarya taip pat išanalizavo posmus. Nežinodamas kaip atsilyginti tam, kuris siūlo Jam Tulasi lapelį ir vandenį, Krišna galvoja: “Mano valdžioje nėra tokio turto, kuris prilygtų Tulasi lapeliui ir vandeniui.”

Adi 3 107

Taip Viešpats išsklaido abejones pasiūlydamas save atsidavusiems. Atsižvelgdamas į tai, Advaita Acarya pradėjo garbinti Viešpatį.

Adi 3.107

Atsidavimo tarnystės dėka žmogus gali visiškai patenkinti Krišną Tulasi lapeliu ir vandeniū. Bhagavad-gitoje (9.26) Viešpats sako, kad su atsidavimu siūlant lapelį, gėlę, vaisių ar truputį vandens (patram puspam phalam toyam), Jis lieka labai patenkintas. Net didžiausias skurdžius bet kurioje pasaulio šalyje gali surasti mažą gėlę, vaisių ar lapelį ir truputį vandens. Ir jei visa tai (o ypač Tulasi lapeliai ir Gangos vanduo) siūloma

Krišnai su atsidavimu, Jis labai patenkintas. Parašyta, kad Krišna būna toks patenkintas nuoširdžia atsidavimo tarnyba, kad už tai atsidavusiajam pasiūlo save. Šrila Advaita Acarya tai puikiai žinojo, todėl jis nusprendė Dievo Asmenį Krišną pašaukti siūlydamas Tulasi lapelius ir Gangos vandenį.

Madhya 15.9 Šri Advaita Prabhu taip pat uždėtų girliandą ant Viešpaties kaklo ir Tulasi gėles (mandžari) ant Jo galvos. Tada, sudėjęs rankas, Advaita Acarya siūlytų savo nusilenkimus ir maldas Viešpačiui.

Madhya 22.125 “Tadya” reiškia Tulasi lapelius, Krišnos atsidavusius, Jo gimimo vietą Mathurą ir Vėdų literatūrą Šrimad-Bhagavatam. Krišna trokšta matyti savo atsidavusius tarnaujančius Tulasi, vaišnavams, Mathurai ir Bhagavatam.

Madhya 22.125 Po 26 numerio (meditacijos) 27 yra tarnauti Tulasi, 28 – tarnauti vaišnavams, 29 – gyventi Mathuroje, Viešpaties Krišnos gimimo vietoje, ir 30 – reguliariai skaityti Šrimad-Bhagavatam.

Madhya 23.51 Galutinis gyvenimo tikslas – meilė Dievui.

“Krišnos šypsena, Jo transcendentinio kūno aromatas, Jo fleita, kojų varpeliai, kriauklė, ženklai ant Jo pėdų, Jo gyvenamoji vieta, mėgiamiausias augalas Tulasi, atsidavę, pasninkų paisymas ir įžadų, susijusių su atsidavimu Jam, laikymasis pabudina ekstatinės meilės simptomus”.

Madhya 24.115 61-mo Atmaramo teksto paaiškinimas

4. “Kai lengvas vėjelis, nešdamas Tulasi lapelių aromatą ir šafraną nuo lotosaakio Dievo Asmens lotoso pėdų, įėjo pro šnerves į tų Kumarų širdis, jų kūnas ir protas pasikeitė, nors jie buvo prisirišę prie impersonalaus Brahmano supratimo.”

Antya 3.137 Nežiūrint į tai, Krišna nori, kad visi atsiduotų Jo lotoso pėdoms, nors dėl savo nuodėmingos veiklos žmonės negali to padaryti. Na mam duskrtno mudhah prapadyante paradhamah: niekšai ir kvailai, žemiausi iš žmonių, kurie atlieka nuodėmingą veiklą, negali staiga atsiduoti Krišnos lotoso pėdoms. Vis dėlto jei jie pradeda kartoti Hare Krišną maha-mantrą ir atlieka tarnystę Tulasi, labai greitai tai padarys.

KB 30 Gopės kreipėsi į tulasi medelius: “Brangi Tulasi, Tu labiau mylima Krišnos, nes Tavo lapeliai visada ant Jo lotoso pėdos.”

Š.B.1.19.6 Tai ypatinga tuo, kad Maharaja Parikšitas priėmė ypatingos upės, kuri gražiai teka nuo Viešpaties Krišnos lotoso pėdų, nešdama dulkes, sumaišytas su Tulasi lapeliais, prieglobstį. Viešpaties Krišnos lotoso pėdos pažymėtos Tulasi lapeliais, taigi, kai Jo pėdos susiliečia su Gangos ir Yamunos vandenimis, upės tampa šventos.

Š.B.3.15.19. Dievo karalystės apibūdinimas.

Nežiūrint į tai, kad tokie žydintys augalai kaip mandara, kunda, kurabaka, utpala, campaka, arna, punnaga, nagakerana, bakula, lelija (lily) ir parijata pilni transcendentinio aromato, jie vis tik supranta apie askezes, kurias atlieka Tulasi, nes Viešpats, kurio girlianda yra iš Tulasi lapelių, pirmenybę suteikė jai.

Š.B.3.15.49 Tulasi lapeliai labai naudingi net medicinoje, nes jie turi antiseptinių savybių.

Š.B.3.16.21 Brahma-samhitoje pasakyta, kad Vaikunthos planetoje Viešpačiui tarnauja daugybė sėkmės deivių. Dėl savo atsižadėjimo Viešpats prie jų visiškai neprisirišęs. Viešpats turi šešias patraukliausias savybes: neribotus turtus, šlovę, jėgą, grožį, žinojimą ir atsižadėjimą. Visi pusdieviai ir kitos gyvos esybės garbina Lakšmi – sėkmės deivę – tam, kad gautų jos palankumą, tačiau Viešpats niekada nėra prisirišęs prie jos, nes gali sukurti neribotą skaičių tokių deivių savo transcendentinei tarnybai. Sėkmės deivė Lakšmi kartais pavydi Tulasi lapeliams, kurie nuolat yra ant Viešpaties lotoso pėdų, o štai Lakšmiji, nežiūrint į tai, kad ji visuomet būna prie Viešpaties krūtinės, turi patenkinti atsidavusius, kurie meldžia jos malonės. Lakšmiji kartais turi eiti patenkinti savo atsidavusius, tuo tarpu Tulasi lapeliai niekdada nepalieka Krišnos lotoso pėdų, todėl Viešpats Tulasi tarnystę vertina labiau nei Lakšmi. Kai Viešpats sako, jog dėl nepriežastinės brahmanų malonės Lakšmiji nepalieka Jo, mes galime suprasti, kad jai patrauklios Krišnos savybės, bet ne dėl brahmanų palaiminimų. Viešpats nepriklauso nuo niekieno malonės, Jis Pats sau pakankamas ir visuomet savimi patenkintas. Krišna tvirtina, kad Jis priklausomas nuo brahmanų ir vaišnavų vien dėl to, kad kiti gerbtų Jo atsidavusius.

Š.B.4.8.55 minima tai, kad Tulasi lapeliai yra labai brangūs Aukščiausiajam Dievo Asmeniui, todėl atsidavę turi asmeniškai pasirūpinti, kad Tulasi lapelių būtų kiekvienoje šventykloje ir garbinimo centre. Praktikuodami Krišnos sąmonę vakarų šalyse mes buvome nelaimingi, nes negalėjom rasti Tulasi lapelių. Mes esam labai dėkingi savo mokinei Šrimati Govinda dasi, nes ji labai rūpinosi Tulasi medelių auginimu iš sėklų ir jai tai sekėsi Krišnos malonės dėka. Dabar Tulasi medeliai auga beveik kiekviename mūsų judėjimo centre.

Madhya 17.193.

Žodis “vana” reiškia “miškas”. Vrindavana pavadintas miškas, kuriame Šrimati Vrindadevi (Tulasi devi) auga gausiausiai. Tiesą sakant, tai nėra

toks miškas, kokį mes paprastai 5. įsivaizduojame. Jis labai tankus ir jame ypač žalia augmenija. Vrindavanoje yra 12 tokių vanų. Vienos jų išsidėsčiusios rytiniame, kitos – vakariniame Yamunos upės krante. Rytinėje pakrantėje yra šie miškai: Bhadravana, Bilvavana, Laukavana, Bhandiravana ir Mahavana. Vakarinėje: Madhuravana, Talavana, Kumudavana, Bahulavana, Kamyavana ir Vrindavana. Šie miškai yra Vrindavanos teritorijoje.

No D9 Tolesni atsidavimo principų apmąstymai

Panašus patvirtinimas yra ir Skanda-puranoje. Jame sakoma: “Asmenys, pasipuošę tilaka ar gopi-candana (molio rūšis, gaminama Vrindavane) įvairiose kūno vietose, kartoja šventus vardus ir ant kieno kaklo yra tulasi karoliai, prie to niekada nesiartina yamadūtai.” Yamadūtai yra karaliaus Yamos (mirties dievo) pavaldiniai, kurie baudžia visus nuodėmingus žmones. Yamarajo tarnai niekada nesirodo vaišnavams. “Šrimad-Bhagavatam” pasakojime apie Ajamilą pasakyta, kad Yamaraja davė aiškius nurodymus yamadūtoms – nesiartinti prie vaišnavų. Vaišnavai yra anapus Yamarajo teisingumo veiksmų.

750801 SB. NO paskaitos

Aš labai džiaugiuosi, kad tu rimtai domiesi, ir Krišna patenkintas tavimi. Tu nuoširdžiai stengiesi, tai aš matau iš Tulasi medelių. Taip, tai yra akivaizdus įrodymas. Jei nebūtų bhakti, Tulasi medelis neaugtų. Turime būti dėkingi Govindai dasi. Ji pirmoji išaugino Tulasi medelį Havajuose. Ir dabar mūsų medeliai išplatinti. Ji atliko didžią tarnybą. Aš daviau sėklų ir ji puikiai atliko darbą. Dabar mes visur matome Tulasi. Tai labai malonu. Dievybės garbinimas, Tulasi laistymas, bent šešiolikos ratų kartojimas ir visų taisyklių bei principų laikymasis – visiškai tas pats. Tada tavo gyvenimas yra sėkmingas. Neapsileisk. Tęsk labai rimtai ir dar šiame gyvenime grįši namo – atgal pas Dievą. Aš tau nemeilikauju. Krišna sako: “manmana bhava mad-bhakto mad-yaji mam namaskuru mam evaiśyasi asamsayah” (“asamsayah” – “be jokios abejonės, tiesiog sekant tomis taisyklėmis ir principais”, “mam evaiśyasi” – “tu sugrįši pas Mane”).

69-04-13. Laiškas Pradyumnai.

Paprastai Tulasi karoliai būtini iniciacijai, bet jei jų nėra, gali būti naudojami paprastai. Kartais pardavėjai parduoda paprastus karolius ir sako, kad jie iš Tulasi, gana sunku gauti Tulasi karolius neperkant pačiam.

SPL Govinda dasi, balandžio 7 d., 1970, Honolulu

Aš esu laiminga žinodama, jog Šrimati Tulasi devi tau taip patiko. Jei tu tikrai gali auginti Tulasi (nuoširdžiai tikiu, kad taip ir yra), turi žinoti, jog tavo atsidavimas Krišnai išbandomas. Aš labai troškau sudominti daugelį mūsų bendruomenės narių Tulasi garbinimu, bet iki šiol pasisekimo nebuvo. Dabar, kai aš sužinojau, kad tu turi šią galimybę, mano džiaugmui nėra ribų.

Prašau rūpintis Tulasi taip, kaip parašyta. Dabar geriausias sezonas auginti Tulasi medelius (nuo balandžio 15-tos iki birželio 15-tos). Suprantu, kad sėklos dygsta. Būtų gerai, kad visas plotas būtų padengtas kokiū nors tinklu, nes gležnas sėklas kartais lesa žvirbliai, taigi nuo jų reikia apsaugoti. Visi atsidavę turi lieti vandenį bent kartą ryte prieš prasadą. Nereikėtų laistyti gausiai, tačiau dirva turėtų būti išlaikyta švelni ir drėgna. Saulės šviesos taip pat reikėtų. Kai želdiniai užaugę bent 7 colių (1 colis = 2,5 cm) aukščio, juos reikėtų persodinti eilutėmis. Tada palaistyk ir jie labai greit augs. Manau, šis augalas negali augti šaltojo klimato šalyse, bet jei medeliais, atsivystais iš tos klimato zonos, kurioje tu gyveni, rūpinsis atsidavę, tai vazone jie gali užaugti.

Tulasi lapelis labai, net labai brangus Višnu, todėl visos Višnu-tattva Dievybės reikalauje aukoti Joms tulasi lapelius. Viešpačiui labai patinka girlianda iš tulasi lapelių. Tulasi lapeliai, sumaišyti su raudonmedžio pasta ir uždėti ant Viešpaties lotoso pėdų, parodo didžiausią garbinimą. Bet reikia atidžiai sekti, kad jie nebūtų dedami ant jokių kitų pėdų, išskyrus Višnu ir įvairių Jo formų. Tulasi lapeliai negali būti dedami net Radharani ar guru, jie skirti tik Krišnai. Mes galime įdėti lapelius Radharani į rankas, tada jie bus uždėti ant Krišnos lotoso pėdų, kaip tu matei ant Govindos Albu.

6. Štai 3 mantros, skirtos Tulasi devi:

*vāndāyai tulasé-devyai
priyāyai keçavasya ca
kāñëa-bhakti-prade devi
satyavatyai namo namaù*

Tai nusilenkimų siūlymas (pracanga pranam). O kai skini lapelius nuo medelio, reikia sakyti:

*tulasya mātā-janmasi
sadā tvaā keçava-priyā
keçavārthé cinomi tvaā
varadā bhava çobhine*

Sekanti mantra sakoma einant apie Tulasi:

*yāni kāni ca pāpāni brahma-hatyādikāni ca
tāni tāni praëaçyanti pradakñiëaù pade pade*

Tai yra 3 mantros: viena siūlyti nusilenkimus, viena apeinant Tulasi ir viena lapeliams rinkti. Lapelius rikėtų rinkti tik kartą per parą (ryte) garbinimui ir dėti į indelius su maistu. Kiekviename indelyje turėtų būti bent vienas lapelis. Taigi sek ir vykdyk šiuos Tulasi nurodymus ir stenkis perduoti savo patirtį kitiems centrams, tai bus naujas skyrius Krišnos sąmonės istorijoje.

70-11-12 Laiškas Vamanadevai.

Nauji Tulasi medeliai – tai tavo nuoširdaus atsidavimo įrodymas, nes Tulasi auga ir žydi tik Krišnos sąmonės atmosferoje.

70-11-30 Laiškas Karandharai.

Kalbant apie Tulasi garbinimą, tai nėra taip svarbu. Tiesiog visi atsidavę galėtų pasiūlyti truputį vandens ryte ir vakare, lenktis jai, siūlyti vienos liepsnelės lampadą ir apeiti ją ratu tris kartus, kartojant mantras, kurias tau daviau. Medelis gali augti sode.

70-12-29 Laiškas Jagadišai.

Džiugu girdėti, kad tu pradėjai garbinti Tulasi. Jos buvimas Toronto šventykloje – didelio atsidavimo įrodymas. Prašau gerbti ją ir rūpestingai

prižiūrėti, tada Śrīmati Tulasi bus patenkinta tavimi ir tu laimėsi Viešpaties malonę.

71-01-21 Laiškas Bhagavandai.

Liesti Dievybes gali tik šventikas (pujaris), kai tai yra būtina, kitiems draudžiama. Padėti Tulasi, sumaišytą su sandalmedžio pasta ant Krišnos lotoso pėdų – taip pat Dievybės lietimas.

71-04-11 Laiškas Krišnakanti.

Taip, Krišna aprūpina viskuo. Jis toks maloningas. Jei tau reikia ko nors tarnystei, Jis tai duoda. Ir taip gerai prižiūrint Tulasi kaip čia, tavo atsidavimas Krišnai padidės. Vakare turėtų būti pasiūlyta lampada, o ryte kiekvienas atsidavęs turėtų palaistyti ir nusilenkti jai.

71-05-28 Laiškas Govindai.

Tavo tarnyba (Tulasi sėklų sodinimas, kad užaugintum jas vakarų šalims) visiškai pasitvirtino, kaip ir tai, kad tu esi Govinda dasi – Govindos tarnaitė. Daugeliui džentelmenų aš dažnai pasakoju, kaip sunkiai tu dirbi,

kad vakarų šalys turėtų Tulasi, o iš daugelio vietų girdžiu, 7. kad Tulasi puikiai auga. Tegu Tulasi būna tau maloninga ir pristato Krišnai, kad galėtum būti viena iš pagalbininkių (tarnaičių) gopių Vrindavane.

71-07-09 Laiškas Gaurahari.

Aš esu be galo laimingas, girdėdamas kaip puikiai auga Tulasi. Tai atsidavimo tarnybos požymis. Kiekvienas centras turėtų būti paskatintas auginti Tulasi. Jeigu Tulasi auginimui yra kažkokia kliūtis, tai rodo, kad atsidavimo tarnyba turi trūkumų.

71-08-31 Laiškas Ekayani.

Tulasi medeliai – tai išsivadavusios sielos, kurios tokiu būdu nori tarnauti Krišnai.

71-11-17 Laiškas Peti Dorgan.

Tulasi devi yra Krišnos dalis, ji yra Krišnos sąmonės, šiame tyrame būvyje ji turi visas Krišnos savybes, todėl ji tampa tokia pat garbinama kaip Krišna. Yra tokia patarlė: jei myli mane, myli ir mano šunį. Pasiiekti prezidentą labai sunku, nebent tu esi jo sūnaus ar dukters draugas, tada tai tampa lengva. Tulasi devi ir kitų Krišnos atsidavusiųjų garbinimas – visiško atsidavimo dalis.

SPL Honolulu 71-11-20 Govinda dasi.

Prašau, priimkite mano ir Viešpaties Caitanyos palaiminimus. Tu tap gerai padarei Višpaties Caitanyos mūrti, manau, tave tam palaimino Caitanya Mahaprabhu. Pirmiausia, tu pristatei Tulasi vakarų šalims, o dabar ir Viešpaties Caitanyos vighraha formą. Darbuokis taip ir toliau ir aš labai greitai (kovo ar balandžio mėnesį) atvyksiu pas jus į Niu Navadvipą.

Panca-tattva Dievybės gali būti iš aukso. Viešpaties Caitanyos Dievybė padaryta labai gerai, todėl nėra reikalo keisti spalvos. Taip, Śrīvas

Panditas turi śikhā. Vaiṣṇavas turi turēti śikhā. Advaita Prabhu turi veṣṭiā baltā barzdā. Jis buvo senas žmogus, senesnis už Viešpaties Caitanyos tėvą. Jis buvo vyriausias Navadvīpos mieste ir vyriausias brahmanų bendruomenėje. Visi turėtų nešioti ne mažiau kaip dviejų eilių Tulasi Kunti karolius. Mano guru-maharajas turėjo penkias eiles. Tik Viešpats Caitanya ir Viešpats Nityananda nešioja karūnas. Viešpačiai Caitanya ir Nityananda gali būti pasipuošę įvairiom brangenybėm. Dēti Tulasi Kriṣṇai ar Ramai yra tas pats. Nėra jokio skirtumo tarp Ramos ir Kriṣṇos. Jie abu – Aukščiausi Dievo Asmenys. Jie tos pačios absoliučios tiesos ekspansijos.

72-01-06 Laiškas Radhavallabha.

Esu labai laimingas, kad tu rimtai garbini Śrimati Tulasi. Tulasi devi yra tyras Kriṣṇos atsidavęs. Nuoširdžiai ją garbinantis atsidavęs gali išsilaisvinti iš visų materialių vargų. “Atsidavimo nektare” aš pateikiau 2 tekstus iš Skanda-puranos, kurių vienas sako: “Tulasi palanki visais atžvilgiais. Tiesiog žiūrint į ją, ją liečiant, atsimentant, jai meldžiantis, lenkiantis, klausantis apie ją ar sodinant šį medį, gaunama didelė malonė. Bet kas, kas bendrauja su Tulasi medeliu kuriuo nors būdu, amžinai gyvena Vaikunthos pasaulyje”. Iš teksto galime suprasti, kokia tyra tarnyba, kurią Tulasi siūlo Śri Kriṣṇai. Taigi mes turėtume stengtis tapti Tulasi devi tarnu. Nežinau, kas tave mokė tos dalies apie Tulasi... Medelis gali būti nupjautas ir vėl pasodintas? Nuo Tulasi medelio tu gali tik skinti laplius Kriṣṇai siūlyti, niekada nepjauti, tai įžeidimas. Manjari (sėklos) gali būti siūlomos vandenyje, taip vanduo tampa skanus ir aromatingas. Bet jos gali būti ir sodinamos, kad išaugtų nauji medeliai. Taip, malda, kurią tu išsakei, skirta Tulasi devi. Ji niekada negrįžta pas Dievą, ji nuolat būna su Juo. Tulasi – tyras atsidavęs, ji apsireiškė šioje planetoje atlikti tarnybos, kad būtų pasiūlyta Kriṣṇos lotoso pėdoms visame pasaulyje, visose šventyklose.

Honolulu, sausio 6 d., 1972 Govinda dasi.

Kaip jūsų medeliai Havajuose? Kaip jie jaučiasi? Visuomet galvoju apie juos ir jus. Prašau, papasakokite man, kaip jie auga ir kaip jūs rūpinatės jais. Šį kartą kai atvyksiu į Havajus, aš atsisėsiu Tulasi miškelyje ir kartosiu Hare Kriṣṇa.

8. *72-02-12 Laiškas Govindai.*

Man labai gaila, jog tavo demoniškas kaimynas nupjovė daug tulasi medelių, bet nesisielok, savo laiku jis bus nubaustas, tikėk tu. Tiesiog eik pirmyn ir po kurio laiko jo skriauda išnyks. Tokie žmonės turėtų būti stipriai mušami batais, bet tai nebūtų didelė malonė, jei mus apkaltintų tokiu smurtu. Jei vyras buvo pagautas beniekojantis mūsų nuosavybę, mes galime jį nubausti. Gali uždėti spygliuotą vielą aplink Tulasi (jei tai padės), ar kaip nors kitaip apsaugoti jas nuo pavojaus. Patirtis rodo, kad jei mes ignoruojame tokius žmones, jie pasitraukia.

72-04-12 Laiškas Anuttama.

Ačiū už lapelius, kuriuos man atsiuntei. Šrimati Tulasi devi labai brangi Viešpačiui Krišnai, todėl tu visada turi su meile ir atidumu rūpintis ja, tada Krišna bus patenkintas.

73-01-04 Laiškas Druvanandai.

Taip, Šrimati Tulasi devi lapeliai gali būti siūlomi visoms Krišnos Višnu-tattva ekspansijoms, įskaitant Nityanandą ir Balaramą.

73-01-04 Laiškas Džordžui (George).

Aš girdėjau, kad tavo geroji žmona pati namuose labai sėkmingai augina Šrimati Tulasi devi. Tai dar vienas palankus ženklas. Tulasi negyvena su tais, kurie nėra atsidavę. Būtent todėl, kad tu esi geras atsidavęs, ji dovanoja tau savo malonę.

73-02-11 Laiškas Tosanai.

Aš esu tikras, kad jei tu pasikonsultuosi su Karanthana das, aš padėsiu tau įgyvendinti tavo norus. Bet tulasi karolių pjaustymas neturėtų būti vienintelis tavo užsiėmimas. Tu turėtum išeiti į sankirtaną gatvėje ir platinti mano literatūrą sužalotų protų miniai, o kai turi laisvo laiko, tu gali pjaustyti tulasi karoliukus man pašventinti. Tačiau tai, ką tu darai, turėtų būti lydima nuoširdaus entuziazmo ir prisirišimu prie tokios veiklos kaip šešiolikos ratų kartojimas, kėlimasis į mangalarati ir keturių reguliuojančių principų laikymasis.

73-07-20 Laiškas Nityanandai.

Paveikslas su Tulasi – ypatingas įrodymas. Jei Tulasi gerai auga, tai įrodo, jog toje vietoje ypatinga atsidavimo tarnyba.

Kodėl mes garbinam Tulasi?

Iš sanskrito kalbos “tulana nasti athaiva tulasi” reiškia “ta, kuriai niekas neprilygsta (savybėmis) yra tulasi”.

Indams tai švenčiausias augalas. Tiesą sakant, tai vienintelis augalas, kurį galima garbinti, mandyti ir atlikti pują, nes jis apvalo.

Yra tokia istorija. Tulasi buvo atsidavusi Šankhachudos žmona. Ji tikėjo, kad Viešpats Krišna apgavo ją, kad ji gyventų nuodėmėje. Tada ši prakeikė Jį, kad Jis taptų akmeniu (šaligrama). Matydamas jos atsidavimą ir prisirišimą prie teisingumo, Viešpats palaimino ją sakydamas, kad ji taptų garbinamu medeliu tulasi, kuris puoštų Jo galvą ir kad jokie aukojimai nebūtų siūlomi dė tulasi lapelių.

Taip pat ji simbolizuoja deivę Lakšmi, Viešpaties Višnu deivę. Tie, kurie nori būti teisingi ir turėti laimingą šeimos gyvenimą, turėtų garbinti Tulasi. Tulasi yra ištekėjusi už Viešpaties su visomis iškilmėmis. Yra ir kita legenda. Kartą Satybhama pasvėrė Viešpatį Krišną ir visus Jo legendinius turtus. Svarstyklės nerodė pusiausvyros, kol vienintelis tulasi lapelis nebuvo padėtas su Rukmini atsidavimu šalia turtų. Tulasi suvaidino esminį vaidmenį, įrodydama pasauliui, kad net mažas objektas, pasiūlytas su atsidavimu Viešpačiui yra brangesnis už visus pasaulio turtus.

9.

Tulasi lapeliai turi didelę medicininę vertę. Jie naudojami gydyti įvairius susirgimus, įskaitant ir peršalimą.

*yan-mule sarva-térthāni yad-agre sarva-devatā
yan-madhye sarva-vedāç ca tulasé tãà namāmy aham*

Aš lenkiuosi Tulasi, prie kurios šaknų yra visos šventos vietos, prie kurios viršūnės gyvena visos Dievybės ir kurios viduje yra visos Vedos.

.....
.....

Laiškas iš COM.

bhakta Sergejus Schmalz.

Brangūs atsidavusieji prašau priimkite mano žemus nusilenkimus.

Visa šlovė Šrilai Prabhupadai ir visiems vaišnavams!

Visa šlovė Šri Šri Gauranitai ir Šri Šri Radha Govindai!

Tulasi Devi iš Krasnojarsko šventyklos (Rusijoje) yra labai didelė ir aukšta ! Ji užaugo net iki 1,5 metro aukščio. Tik labai gaila ,kad ji jau paliko šį pasaulį.

Atsidavęs kuris parodė savo rūpestį šiai Tulasi Devi, galvojo kad ji gauna nepakankamai vandens ir pradėjo kiekvieną dieną laistyti didesniu vandens kiekiu.

Nuo per didelio kiekio vandens jos lapeliai ėmė vysti , paskui pagelto ir.....

labai gaila, Ji paliko mus .

.....